

MSME PULSE

ఫిబ్రవరి 2021

ప్రభుత్వం ద్వారా ECLGS (Emergency Credit Line Guarantee Scheme) తో సహా అతి పెద్ద విధాన ఉద్దీపన కారణంగా సెప్టెంబర్, 2020 నాటికి MSME రంగంలో రుణవితరణ సంవత్సరం పై సంవత్సరం లో 5.7 శాతం వృద్ధి నమోదు చేసింది. మహమ్మారి సమయంలో సూక్ష్మ, చిన్న మరియు మధ్య తరహా సంస్థలకు మద్దతు ఇవ్వడంలో ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకులు ముందంజలో ఉండగా, ఆర్థిక కార్యకలాపాలు పుంజుకున్నందు వలన, ప్రైవేట్ బ్యాంకులు మరియు చిన్న విత్తీయ బ్యాంకులలో కూడా రుణాల డిమాండ్ లో పెరుగుదల కనపడింది. మనం వృద్ధి మార్గంలో ముందుకు వెళుతున్నప్పుడు, రిస్క్ నిర్మాణంలో సంకేతాలను జాగ్రత్తగా పరిశీలించాల్సిన అవసరం ఉంది, ప్రత్యేకించి, సూక్ష్మ తరహా విభాగంలో రుణాలు తులనాత్మకంగా అధిక CMR (CIBIL MSME Rank) డౌన్ స్ట్రెడ్జను (రిస్క్ రేటింగ్ దిగజారడం) చూస్తోంది.

శ్రీ వీ సత్య వెంకట రావు

డీఎమ్డీ
సీడ్బి

మహమ్మారి పూర్వమున్న స్థాయికి తిరిగి వచ్చిన సూక్ష్మ, చిన్న మరియు మధ్య తరహా సంస్థలకు రుణ వృద్ధిలో పునరుత్థానం, మన మార్కెట్లలో ఆర్థిక పునరుద్ధరణకు చాలా మంచి సూచిక. ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకులు (PSBs) ఈ పునరుద్ధీవనంలో ప్రముఖంగా నిలబడగలిగాయి, ఎందుకంటే అవి ECLGS మార్గదర్శకాలను వేగంగా పాటించటానికి మరియు MSME లకు రుణాలు సమర్థవంతంగా అమలు చేయడానికి డేటా విశ్లేషణలు మరియు క్రెడిట్ సమాచార పరిష్కారాలను అద్భుతంగా ఉపయోగించారు. గౌరవనీయ ఆర్థిక మంత్రి ఇటీవలి బడ్జెట్ ప్రకటనలో, MSME రంగానికి అందించిన సహకారాన్ని గత సంవత్సరంతో పోలిస్తే రెట్టింపు చేసింది. ఈ సహకారం MSME రంగానికి అవసరమైన ఆర్థిక సహాయాన్ని మరింత ఎక్కువగా అందిస్తుంది. ట్రాన్స్ యూనియన్. సిబిల్ ఈ రంగం యొక్క స్థిరమైన వృద్ధికి తోడ్పడటానికి ప్రభుత్వం, రెగ్యులేటర్, రుణదాతలు మరియు చివరగా MSME లతో సహా పర్యావరణ వ్యవస్థలో ఉన్న పాత్రధారులు అందరితో కలిసి పనిచేయడానికి కట్టుబడి ఉంది.

రాజేష్ కుమార్

ఎమ్ డీ & సీ ఈ ఓ
ట్రాన్స్ యూనియన్ సిబిల్ లిమిటెడ్.

విశ్లేషణ అధికారులు

ట్రాన్స్ యూనియన్ సిబిల్

విపుల్ మహాజన్
vipul.mahajan@transunion.com

సలొనీ సిన్హా
saloni.sinha@transunion.com

సిడీబి

రంగదాస్ ప్రభావతి
erdav@sidbi.in

రమేష్ కుమార్
rameshk@sidbi.in

విషయ సూచిక

కార్యనిర్వాహక సారాంశం	01
ఎమ్ఎస్ఎమ్ఈ (MSME) పరిరంగంలో రుణ పంపిణీలలో వృద్ధి	03
రుణ పంపిణీ ప్రదర్శన మరియు తనిఖీ	08
రుణదాతల కొరకు చలితమైన వ్యూహాలలో మార్పులు	14
ముగింపు	20

కార్యనిర్వాహక సారాంశం

ప్రస్తుతం వాణిజ్య రుణ విచారణలు పెరిగి మహమ్మారి ముందు కాలం స్థాయిలో కొనసాగిస్తున్నాయి, ఇది రుణ గిరాకీలలో పునరుజ్జీవనాన్ని సూచిస్తోంది: వాణిజ్య రుణ విచారణలలో సంవత్సరం పై సంవత్సరం (YOY) వృద్ధిని చూస్తే ఏప్రిల్ 2020 లో 60 శాతం పడిపోయింది. ఏదేమైనా, భారత ప్రభుత్వం ద్వారా అత్యవసర రుణ ప్రాప్తి హామీ పద్ధతిలో 'ఆర్టీనిర్బర్ భారత అంకురార్పణతో' (ఎమర్జెన్సీ క్రెడిట్ లైన్ గ్యారంటీ స్కీమ్), వాణిజ్య రుణ విచారణలు సంవత్సరం పై సంవత్సరం వృద్ధిలో జూన్ 2020 లో 58 శాతానికి చేరుకుంది మరియు డిసెంబర్ 2020 లో సంవత్సరం పై సంవత్సరం వృద్ధి 13 శాతంతో స్థిరంగా ఉంది. ఈ వృద్ధి మహమ్మారి ముందు కాలంలో ఉన్న వృద్ధి శాతంతో సారూప్యతలో ఉంది.

ఎమర్జెన్సీ క్రెడిట్ లైన్ గ్యారంటీ స్కీమ్ ద్వారా రుణ వితరణ సరఫరా పెరిగినప్పటికీ, ఇందులో, చాలా వరకు రుణ వితరణ సరఫరా ఏ బ్యాంకులయితే MSME పరిరంగానికి మునుపు సరఫరా అందించిన ఆ బ్యాంకులలోనే ఎక్కువ వృద్ధిని చూపించింది. ఎమర్జెన్సీ క్రెడిట్ లైన్ గ్యారంటీ స్కీమ్ యొక్క మార్గదర్శకాల వలన, ఏ బ్యాంకులయితే MSME పరిరంగానికి మునుపు రుణ సరఫరాని అందించాయో ఆ బ్యాంకులలో రుణ సరఫరా వేగవంతమైంది. దీని వలన Existing Bank Segment (ప్రస్తుత రుణ సరఫరా అందిస్తున్న బ్యాంకులు) లో రుణ సరఫరా ఇంకా గాఢంగా వ్యాప్తి చెందింది. మార్చి 2020 నాటికి క్రియాశీల రుణాలు కలిగి ఉన్న సూక్ష్మ, చిన్న మరియు మధ్య తరహా సంస్థలలో 30 శాతం సంస్థలు సెప్టెంబరు 2020 లో ఇంకొక రుణ ప్రాప్తి సంపాదించ కలిగాయి, ఈ శాతం సంవత్సరం 2019 లో 7 శాతం మాత్రమే ఉండింది.

మెట్రో నగరాల కంటే మెట్రో కాని ప్రదేశాలలో MSME రుణ మూలాలు ఎక్కువ ముందంజ లో ఉన్నాయి: మెట్రో ఇతర స్థానాలు మెట్రో నగరాల కంటే తక్కువ కఠినమైన మరియు తక్కువ లాక్ష్మణకు గురయ్యాయి, ఈ విషయం వలన మెట్రో కాని ప్రదేశాలలో MSME రుణ మూలాలు మంచి వృద్ధిని సాధించగలిగాయి. ఇది సంవత్సరం పై సంవత్సరం వృద్ధిలో జూన్, 2020 నాటికి 157 శాతం మరియు సెప్టెంబర్, 2020 నాటికి 20 శాతం వృద్ధిని సాధించింది. మెట్రో కాని ప్రదేశాలతో పోలిస్తే ఈ వృద్ధి మెట్రో నగరాలలో తక్కువగా నమోదు అయ్యింది. మెట్రో నగరాలలో రుణ మూలాలలో సంవత్సరం పై సంవత్సరం వృద్ధి జూన్, 2002 నాటికి 76 శాతం మరియు సెప్టెంబర్, 2020 నాటికి 12 శాతం దగ్గర నమోదు అయ్యింది.

ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకులు (పిఎస్బి) MSME రుణాలలో అగ్రగామిగా మరియు తరువాత స్థానంలో ప్రైవేట్ బ్యాంకు నిలిచాయి: పిఎస్బిలు రుణ మూలాలలో సంవత్సరం పై సంవత్సరం వృద్ధిలో సెప్టెంబర్ 2020 లో 30 శాతం దగ్గర నిలిచాయి. ఇది మహమ్మారి కి ముందున్న కాలంలో ఫిబ్రవరి, 2020 నాటికి ఉన్న 16 శాతం వృద్ధికి దాదాపు రెండింతలు. ప్రైవేట్ బ్యాంకులలో రుణ మూలాలలో సంవత్సరం పై సంవత్సరం వృద్ధి సెప్టెంబర్, 2020 నాటికి 16 శాతం దగ్గర నిలిచింది. ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకులు MSME లకు రుణ పంపిణీలలో అగ్రస్థానంలో నిలిచి, దాదాపు ఏప్రిల్, 2020 నుండి ఆ స్థానాన్ని కొనసాగిస్తున్నాయి. ఏది ఏమైనా, డిసెంబర్ 2020 మరియు జనవరి 2021 కాలంలో ఇటీవల జరిగిన విచారణ పోకడలు చూస్తే, ఈ దోరణిలో మార్పుని చూపించాయి. ఇది ఎందువలన అంటే, ప్రైవేట్ బ్యాంకులు MSME రుణాలను పునరుద్ధరించి, వాటికి మరియు ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకులకి ఉన్న అంతరాన్ని వేగంగా తగ్గిస్తున్నాయి.

100 శాతం క్రెడిట్ గ్యారెంటీ స్కీమ్ ఆమోదనలని పెంచి మహమ్మారి ముందున్న కాలంలో ఆమోదనల కన్నా ఎక్కువ ఆమోదనలని నమోదు చేసింది: మహమ్మారి ముందున్న కాలంలో పోలిస్తే జూన్, 2020లో ఆమోదన రేట్లు దరిదాపు 1½ మార్లు పెరిగాయి. మహమ్మారి ముందున్న కాలంలో పోలిస్తే, ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకులలో ఈ ఆమోదన రేట్లు దరిదాపు 2 మార్లు పెరిగాయి. ప్రీ-కోవిడ్ స్థాయిలతో పోలిస్తే పిఎస్బిలకు 2 రెట్లు పెరిగిన ఆమోదన రేట్లు పెరుగుదల చాలా ముఖ్యమైనది. ఆమోదన రేట్లు పెరుగుదల వలన అత్యధిక లబ్ధిదారులు సిబిల్ MSME ర్యాంక్ (CMR) 7 నుండి 10 పరధిలో ఉన్న MSMEలు. ఈ పెరుగుదల వలన మనకి వచ్చే సంకేతమేమిటంటే, ఈ దస్త్రాలను (portfolio) క్రమం తప్పకుండా పర్యవేక్షించాల్సిన అవసరం ఉంది.

వినియోగదారులు అభీష్టానుసారం జరిపే ఖర్చు విభాగంలో మరియు సూక్ష్మ రుణాల విభాగంలో అధిక CMR డౌన్ గ్రేడ్లు కనిపించాయి: మహమ్మారికి సంబంధించిన ఆర్థిక కార్యకలాపాలు వలన రుణగ్రహీతల క్రెడిట్ ప్రొఫైల్లో క్షీణతకు దారితీశాయి. దీని వలన, గత సంవత్సరంలో ఇదే కాలంలో పోలిస్తే, సెప్టెంబరు 2019 - సెప్టెంబర్ 2020 కాలంలో అధిక CMR క్షీణతకి దారితీసింది. వినియోగదారుల ప్రధాన వ్యయ రంగాలతో పోలిస్తే, CMR క్షీణతలు ఎక్కువగా వినియోగదారుల అభీష్టానుసారం ఖర్చు చేసే రంగంలో, అది కూడా ఎక్కువగా సూక్ష్మ రుణాల విభాగంలో కనిపించాయి.

క్రెడిట్ సరఫరాలో త్వరణం కారణంగా సెప్టెంబర్ 2020లో రుణ దోషాల శాతం 12.1 వద్ద స్థిరంగా నిలిచింది: సెప్టెంబర్ 2020 నాటికి MSME విభాగంలో రుణ దోషాల శాతం 12.1 దగ్గర నిలబడింది. ఇది గత సంవత్సరం సెప్టెంబర్, 2019కి ఉన్న 12.5 శాతం రుణ దోషంతో పోలిస్తే సారూప్యతలో ఉన్నది మరియు త్రైమాసికం జూన్, 20 లో 13 శాతం ఉన్న రుణ దోషంతో పోలిస్తే తక్కువగా ఉంది. జూన్ 2020 నుండి MSME విభాగంలో అధిక రుణ వితరణ విడుదల చేయడం వలన NPA రేట్లకు బలమైన డినామినేటర్ ని అందించింది. అయితే మార్గదర్శకాలు వెలువడినప్పుడు NPA రేట్లు మారే అవకాశం ఉంది.

క్రెడిట్ అత్యుత్తమ బ్యాలెన్స్ వృద్ధి రేటు V- ఆకారపు రికవరీ ధోరణిని చూపుతుంది: మార్చి మాసంలో ఆఖరి పది రోజులు భారతదేశంలో అత్యంత రుణ క్రియాశీల కాలం. కానీ లాక్ డౌన్ ఈ కాలంలో MSME రుణ వితరణకు ఆటంకం కలిగించింది. దీని వలన సంవత్సరం పై సంవత్సరం వృద్ధిలో మార్చి, 2020 నాటికి రుణ బకాయిల శేషాలు తగ్గి -3.9 శాతం దగ్గర నిలిచింది. ECLGS కారణంగా రుణ కార్యచరణలో మళ్ళీ చలనం వచ్చి సంవత్సరం పై సంవత్సరం వృద్ధిలో సెప్టెంబర్, 2020 నాటికి రుణాల బకాయిల శేషాలు పెరిగి 5.7 శాతం దగ్గర నిలిచాయి.

MSME లకు రుణ వితరణలో క్రెడిట్ పెరుగుదల

సంవత్సరం పై సంవత్సరం వృద్ధిలో భారతదేశం మొత్తంలో వాణిజ్య రుణాల అనావరణ తులన పత్రంలో సెప్టెంబర్ 2020 నాటికి రూ. 71.25 లక్షల కోట్ల దగ్గర నిలిచింది మరియు ఇది 2.1 శాతం సంవత్సరం పై సంవత్సరం వృద్ధి రేట్. MSME విభాగం యొక్క క్రెడిట్ అనావరణ సెప్టెంబర్ 20 నాటికి రూ. 19.09 లక్షల కోట్ల దగ్గర నిలిచి సంవత్సరం పై సంవత్సరం వృద్ధిలో 5.7 శాతం వృద్ధిని చూపించింది. ఈ రుణ వృద్ధి MSME రుణాల యొక్క అన్ని ఉప విభాగాలలో గమనించబడింది.¹

ఎగ్జిబిట్ 1: తులన పత్రంలో వాణిజ్య రుణాల అనావరణ (రూ లక్ష కోట్లలో)

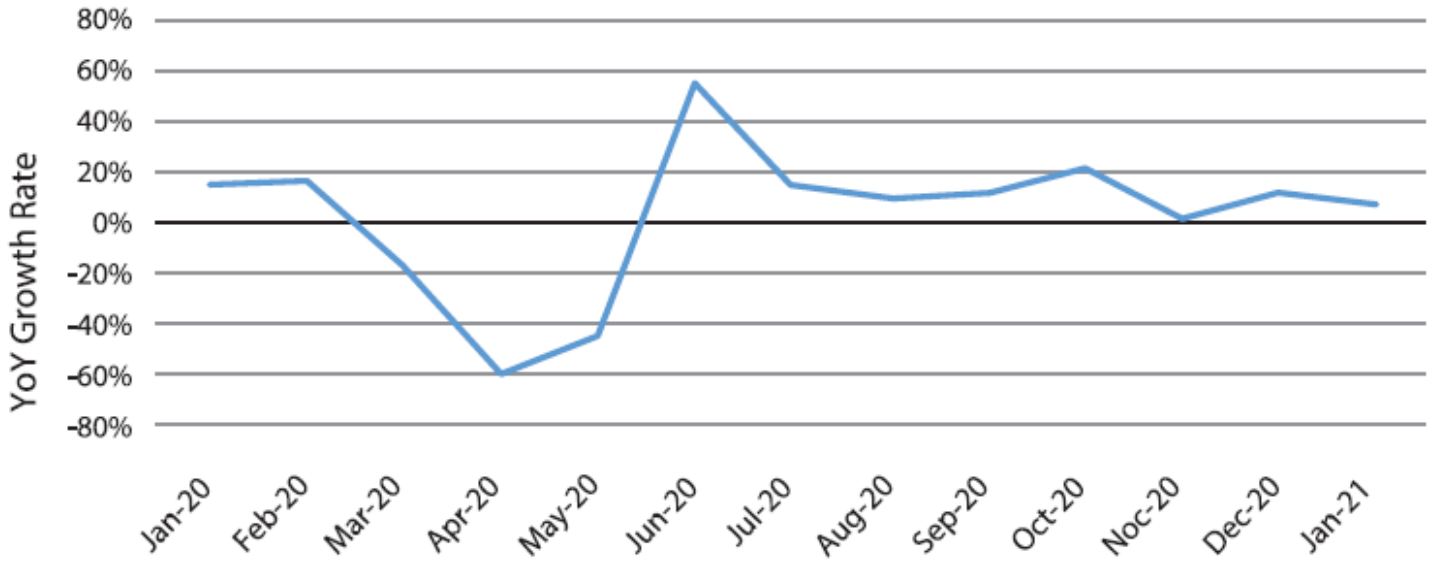
	Very Small <₹10 Lakhs	Micro 1 ₹10-50 Lakhs	Micro 2 ₹50 Lakhs-1 Crores	Small ₹1-10 Crores	Medium1 ₹10-25 Crores	Medium2 ₹25-50 Crores	Large >₹50 Crores	Overall
Jun'18	0.78	1.91	1.30	6.51	3.27	2.67	44.90	61.33
Sep'18	0.82	2.02	1.37	6.84	3.38	2.75	48.93	66.11
Dec'18	0.85	2.10	1.42	7.04	3.45	2.78	49.99	67.63
Mar'19	0.88	2.18	1.48	7.29	3.55	2.87	52.33	70.59
Jun'19	0.88	2.14	1.45	7.23	3.48	2.79	51.79	69.77
Sep'19	0.89	2.20	1.47	7.25	3.47	2.78	51.50	69.57
Dec'19	0.92	2.23	1.50	7.33	3.48	2.77	51.49	69.73
Mar'20	0.93	2.19	1.45	7.02	3.33	2.62	52.03	69.58
Jun'20	0.93	2.27	1.51	7.39	3.55	2.80	53.46	71.92
Sep'20	0.94	2.34	1.57	7.68	3.68	2.89	52.17	71.25
Y-o-Y growth	7.0%	9.0%	8.0%	6.2%	5.6%	3.6%	0.7%	2.1%

పోర్ట్ఫోలియో స్థాయి క్రెడిట్ వృద్ధి తరచుగా మూల ప్రభావం వల్ల వక్రీకరుతమైనా, కొత్త మూలాలు ఈ రంగంలో క్రెడిట్ కార్యకలాపాల యొక్క స్పష్టమైన చిత్రాన్ని అందిస్తాయి. మునుపటి MSME పల్స్ ఎడిషన్లో మనం తెలుసుకున్నది ఏమిటంటే COVID-19 కారణంగా దేశవ్యాప్తంగా లాక్డౌన్ విధించిన కారణంగా మార్చి 20 నుండి మే 20 వరకు క్రెడిట్ డిమాండ్ నిలిచిపోయింది. కానీ, ఇసిఎల్జిఎస్ (ECLGS) వంటి వివిధ పథకాల ద్వారా ప్రభుత్వం ప్రకటించిన ఉద్దీపన ప్రాకేజీ క్రెడిట్ డిమాండ్ మరియు సరఫరా తిరిగి COVID-19 మునుపటి స్థాయిలకు తిరిగి రావడానికి సహాయపడింది. వాణిజ్య క్రెడిట్ విచారణలలో సంవత్సరం పై సంవత్సరం వృద్ధి చోకదల ద్వారా తెలిసిన విషయం ఏమిటంటే MSME రంగంలో క్రెడిట్ డిమాండ్ తిరిగి పుంజుకుంది. ఏప్రిల్ -20 మరియు మే -20 లలో తీక్షణంగా పడిపోయిన తరువాత, జూన్ -20 లో విచారణలు ఇసిఎల్జిఎస్ ఆచరణ కారణంగా తిరిగి పెరిగాయి. ఇప్పుడు క్రెడిట్ విచారణల పెరుగుదల కోవిడ్ -19 మునుపటి స్థాయిలో కొనసాగుతోంది.

1 సంస్థ వారీగా క్రెడిట్ ఎక్స్పోజర్ ఆధారంగా వాణిజ్య రుణాలు వర్గీకరించబడ్డాయి. అతి చిన్న <10 లక్షలు, సూక్ష్మ 1 - రూ 10 లక్షల నుండి 50 లక్షల వరకు; సూక్ష్మ 2 - రూ 50 లక్షలు నుండి 1 కోటి వరకు; చిన్న - రూ 1 కోటి నుండి 10 కోట్ల వరకు; మధ్యస్థ 1 - రూ 10 కోట్ల నుండి 25 కోట్ల వరకు; మధ్యస్థ 2 : రూ 25 కోట్ల నుండి 50 కోట్ల వరకు; పెద్ద - రూ 50 కోట్ల పైన. సూక్ష్మ విభాగంలో చాలా చిన్న, సచోవక్తమా 1 మరియు సూక్ష్మ 2 విభాగాలు మరియు మధ్యస్థ విభాగంలో మధ్యస్థ 1 మరియు మధ్యస్థ 2 ఉన్నాయి

ఎగ్జిబిట్ 2: వాణిజ్య క్రెడిట్ విచారణల పరిమాణంలో సంవత్సరం వై సంవత్సరం పెరుగుదల

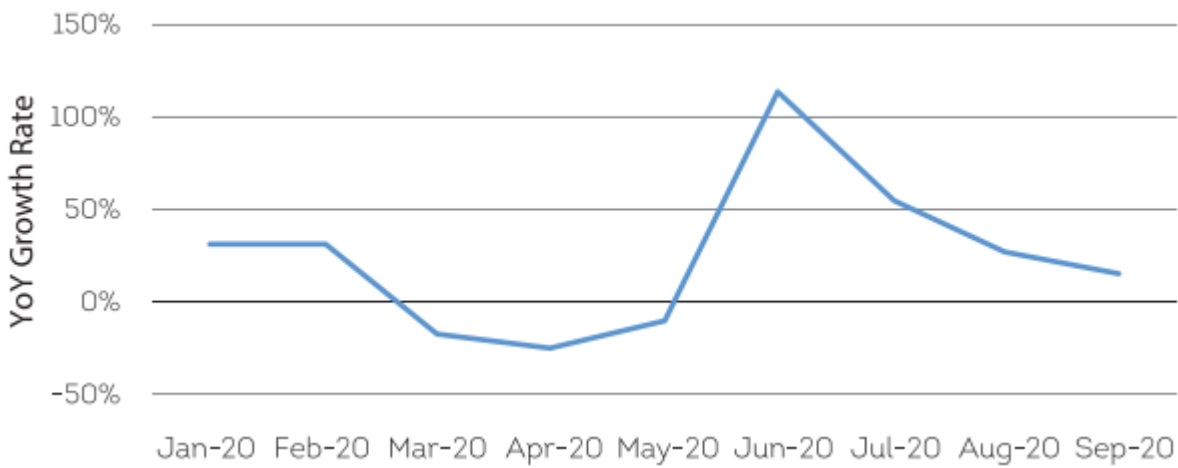
సంవత్సరం వై సంవత్సరం వృద్ధి రేటు

క్రెడిట్ డిమాండ్కు అనుగుణంగా, జనవరి 2020 మరియు ఫిబ్రవరి 2020 లో, కొత్త రుణాల మూలం పరంగా వృద్ధి రేటు 30 శాతం కంటే ఎక్కువగా ఉందని MSME రుణ మూలాలు సూచిస్తున్నాయి. ఇది మార్చి 2020 మరియు ఏప్రిల్ 2020 లో గణనీయంగా తగ్గింది. ECLGS ప్రారంభించినప్పటి నుండి, కొత్త రుణాల మూలం జూన్ 2020 లో ఎక్కువగా పుంజుకున్నాయి. ఇది జూన్ 2019 లో పోలిస్ట్ 115 శాతం పెరిగింది మరియు గత సంవత్సరంలో అదే కాలంతో పోలిస్ట్ ఎక్కువగానే కొనసాగిస్తోంది.

ఎగ్జిబిట్ 3: MSME రుణాల మూలాలలో (మొత్తం) సంవత్సరం వై సంవత్సరం వృద్ధి రేట్

(సంవత్సరం వై సంవత్సరం వృద్ధి రేటు)

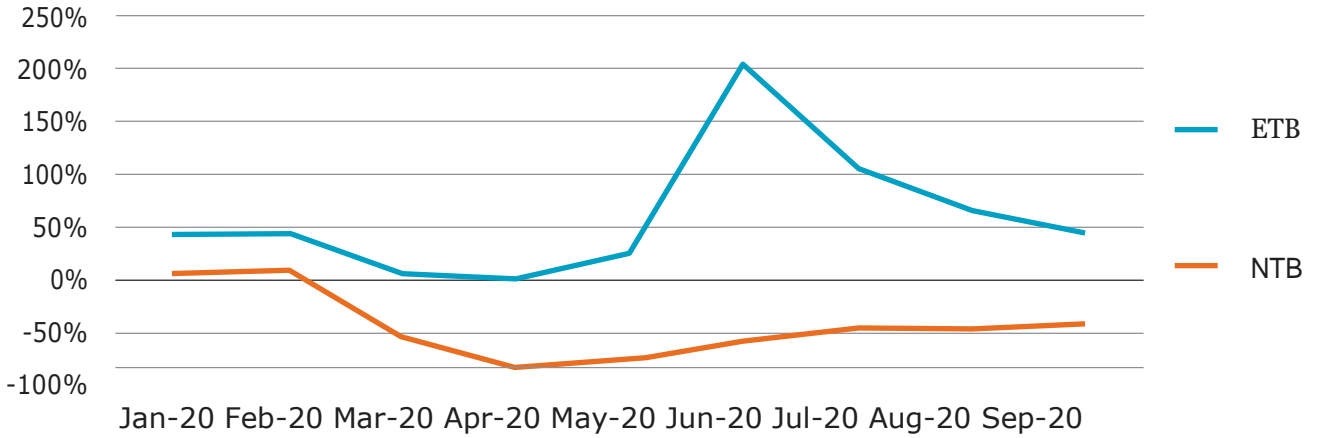

రుణగ్రహీతల రకం ప్రకారం క్రెడిట్ కార్యాచరణ

రుణదాతలతో రుణగ్రహీతలకున్న సంబంధం ఆధారం పై రుణాలు మంజూరయిన రుణగ్రహీతలు వర్గీకరించబడ్డారు. రుణదాతలతో ప్రస్తుతం వాణిజ్య రుణ సంబంధం ఉన్న రుణగ్రహీతలను రుణగ్రహీతలు ప్రస్తుతం ఉన్న బ్యాంకు (Existing to Bank) రకంగా వివరించబడ్డారు మరియు ఏ రుణదాతలతో ఏ రకమైన సంబంధం లేని రుణగ్రహీతలను న్యూ టు బ్యాంక్ (NTB) గా వివరించబడ్డారు.

ETB విభాగం మద్దతు వల్ల MSME రుణ మూలాలు బలంగా పుంజుకున్నాయి. ECLGS రూపకల్పన ప్రకారం 20 శాతం రుణాలు ప్రస్తుతం ఉన్న రుణగ్రహీతలకు ఇవ్వాలనే మార్గదర్శకాల వలన ఈ వృద్ధి సాధ్యమైంది. ECLGS ప్రారంభించిన దగ్గర నుంచి సంవత్సరం పై సంవత్సరం వృద్ధిలో ETB రుణాల మూలాలలో 200 శాతం వృద్ధి వచ్చింది. ఆ తరువాత ఈ వృద్ధిలో కొంచెం వేగం తగ్గినా, ETB రుణ మూలాలు తెలికగానే కొనసాగుతున్నాయి. మరో వైపు, NTB రుణ మూలాలు కోవిడ్ -19 ముందున్న స్థాయికి రావటానికి కష్టపడుతున్నాయి.

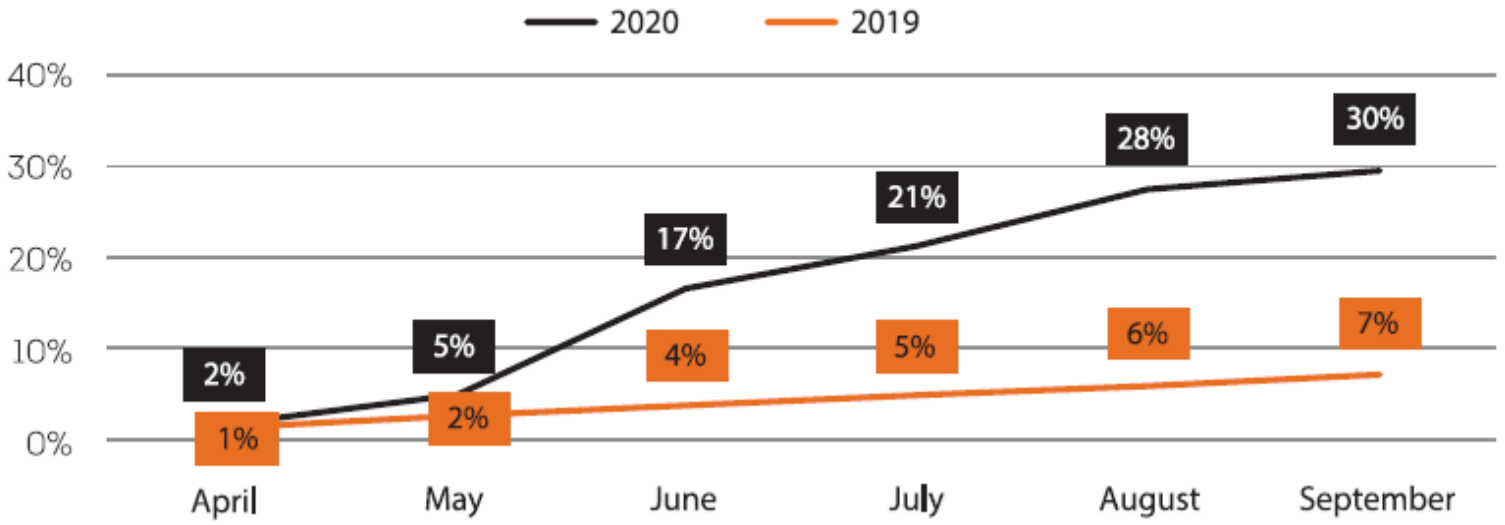
ఎగ్జిబిట్ 4: రుణదాతల రకం ప్రకారం రుణ మూలాల బ్యాలెన్స్ లలో సంవత్సరం పై సంవత్సరం వృద్ధి రేటు

ETB రుణాల యొక్క అధిక నిష్పత్తి బ్యాంకుల ప్రస్తుత MSME క్రెడిట్ రుణగ్రహీతలకి క్రెడిట్ ని మరింత లోతుగా వ్యాప్తించడానికి దోహదపడ్డాయి. 2020 లో, మార్చి 20 నాటికి ప్రత్యక్ష రుణాన్ని కలిగి ఉన్న అన్ని MSME లలో, 30 శాతం MSMEలు తరువాత 6 నెలల్లో మరొక రుణం పొందాయి; ఇది 2019 లో ఇదే కాలానికి 7 శాతం దగ్గర నిలిచింది. 2020 లో ఈ ధోరణి ECLGS ప్రారంభించటానికి ముందే చూపించడం ప్రారంభించింది, కాని ECLGS ప్రారంభించిన తరువాత అది మరింత స్పష్టంగా కనిపించింది.

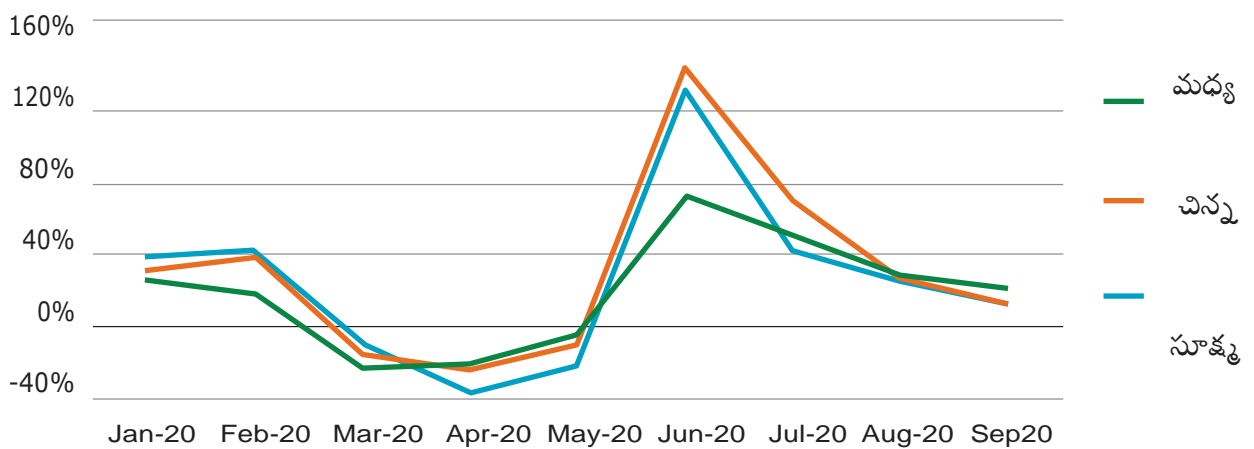
ఏక్విబిట్ 5: మార్చి నాటికి ప్రత్యక్ష రుణాలు ఉన్న MSME సంస్థలకు తరువాత 6 నెలల్లో రుణం అందించిన సమాచారం

రుణగ్రహీత విభాగం ప్రకారం రుణ కార్యాచరణ

రుణ మూలాలలో తరహా వారీగా పెరుగుదల అన్ని ఉప విభాగాలలో ఒకే విధమైన ధోరణిని చూపుతుంది. ECLGS నియమాల్లో రూ. 25 కోట్ల కట్టుబాటు కారణంగా, MSME విభాగంలో మైక్రో మరియు చిన్న విభాగాలు ప్రారంభ లబ్ధిదారులుగా నిలబడ్డారు. రూ. 25 కోట్ల పైనున్న మధ్య తరహా సంస్థలు తరువాత చేర్చబడ్డాయి. అందువల్ల మధ్య తరహా సంస్థల విభాగంలో రుణ మూలాల వృద్ధి ఆగస్టు, 2020 నుండి మొదలైంది. రుణ మూలాలలో సంవత్సరం పై సంవత్సరం వృద్ధి అన్ని ఉప విభాగాల్లో కోవిడ్-19 ముందున్న స్థాయికి చేరుకున్నాయి.

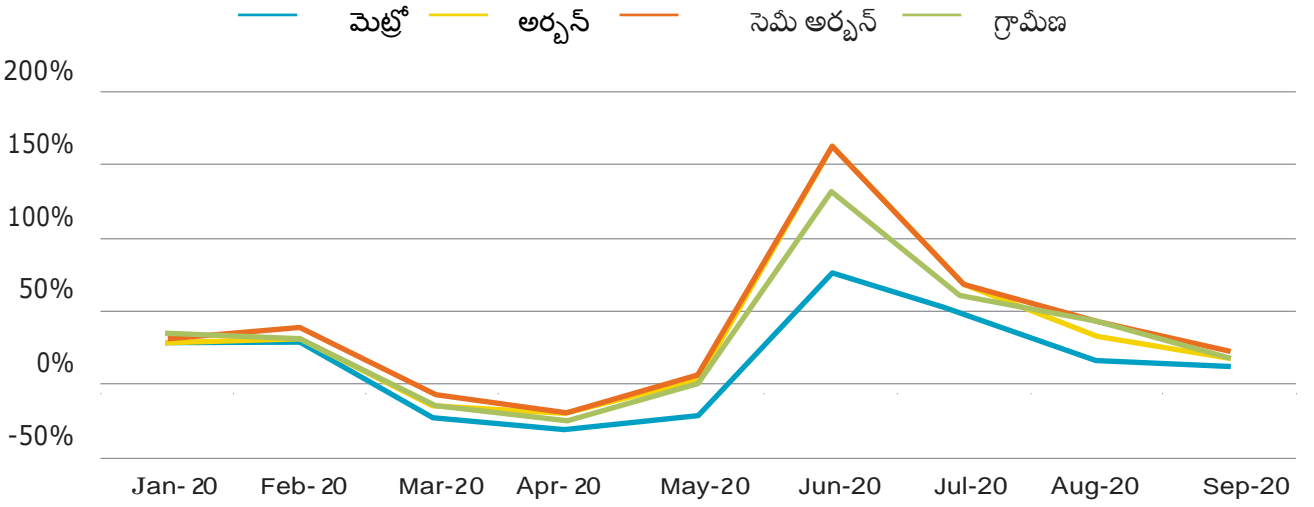
ఏక్విబిట్ 6: విభాగ వారీగా రుణ మూలాల శేష రాశులు మరియు సంవత్సరం పై సంవత్సరంలో దాని వృద్ధి రేటు

ప్రాంతాల వారీగా క్రెడిట్ కార్యాచరణ

భౌగోళిక ప్రాంతాలలో మరింత జటిలంగా చూస్తే, పట్టణ, సెమీ-అర్బన్ మరియు గ్రామీణ ప్రాంతాలలో పంపిణీ పోకడలు సమానంగా ఉంటాయి మరియు ఇవి మెట్రో ప్రాంతాలతో పోలిస్తే జూన్ 2020 లో పంపిణీలో పడునైన పెరుగుదలను సాధించాయి. కానీ, మొత్తంమీద అన్ని ప్రాంతాలు ECLGS జోక్యం వలన లబ్ధిని పొందాయి. MSME పల్స్ యొక్క మునుపటి సంచికలో, రుణ పంపిణీ పరంగా మెట్రో ప్రాంతం ఎక్కువగా ప్రభావితమైన ప్రాంతం అని కూడా మనం గమనించాము. మెట్రో ప్రాంతాల పంపిణీ స్వల్పంగా మెరుగుపడింది, అయితే జనవరి 20 మరియు ఫిబ్రవరి 20 లలో సంవత్సరం పై సంవత్సరం పంపిణీ పెరుగుదలతో పోలిస్తే ఆగస్టు 20 మరియు సెప్టెంబర్ 20 మధ్య వృద్ధి ఇంకా తక్కువగానే ఉంది.

ఎగ్జిబిట్ 7: ప్రాంతాల వారీగా MSME రుణాల రాశి రకం ప్రకారం రుణ మూలాలలో వృద్ధి రేటు

క్రెడిట్ ప్రదర్శన మరియు దాని ప్రదర్శన తనిఖీ

రిస్క్ ప్రొఫైల్ లో పరివర్తన

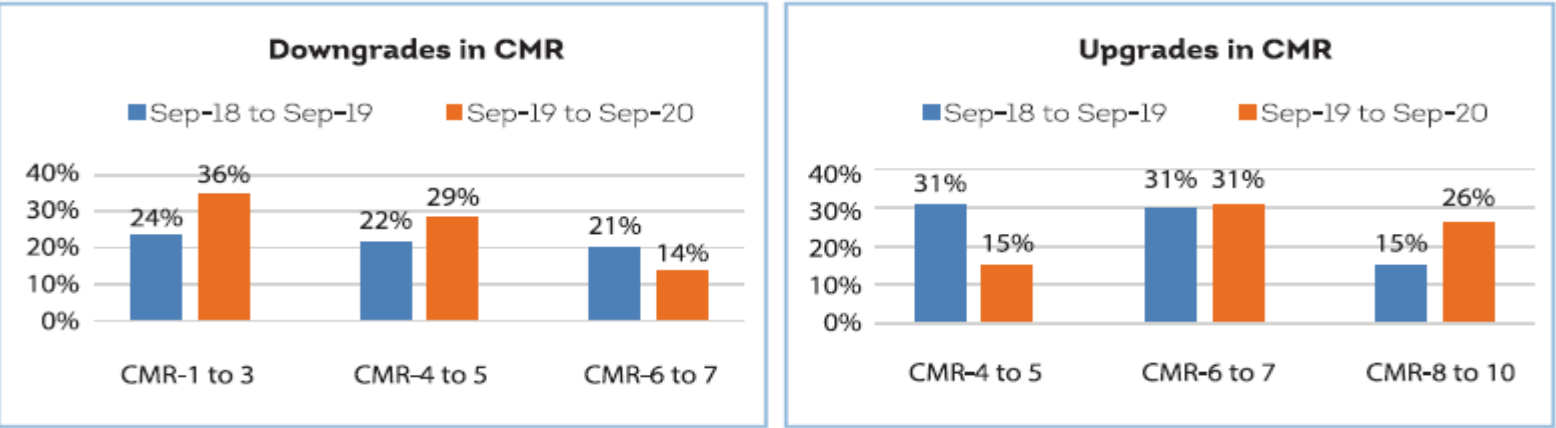
సంవత్సరం నుండి రుణ చరిత్ర ఉన్న రుణగ్రహీతల సిబిల్ MSME ర్యాంక్ లో పరివర్తన ఒక సంవత్సర కాలంలో, అది, సెప్టెంబర్ 19 నుండి సెప్టెంబర్ 20 వరకు పర్యవేక్షించబడింది. ఈ పర్యవేక్షణ CMR 1-3, CMR 4-5, CMR 6-7 మరియు CMR 8-10 జరప బడింది. ఈ పర్యవేక్షణలో గమనించబడిన విషయం ఏమిటంటే సెప్టెంబరు 2019 లో CMR 1-3లో ఉన్న రుణగ్రహీతలలో 36 శాతం లో సెప్టెంబర్ 20 నాటికి ర్యాంకు తగ్గడం జరిగింది మరియు సెప్టెంబర్ 2019 లో CMR 4-5 ఉన్న రుణగ్రహీతలలో 15% సెప్టెంబర్, 2020 నాటికి ఉన్నత ర్యాంకులకి అప్గ్రేడ్ అయ్యారు.

ఎగ్జిబిట్ 8: సెప్టెంబర్, 2019 నుండి సెప్టెంబర్, 2020 వరకు CMR సంక్రమణ మాట్రిక్స్

		CMR as of Sep-20				Downgrades	Upgrades
		CMR 1-3	CMR 4-5	CMR 6-7	CMR 8-10		
CMR as of Sep-19	CMR 1-3	64%	26%	6%	3%	36%	
	CMR 4-5	15%	56%	19%	10%	29%	15%
	CMR 6-7	7%	24%	55%	14%	14%	31%
	CMR 8-10	1%	6%	19%	74%		26%

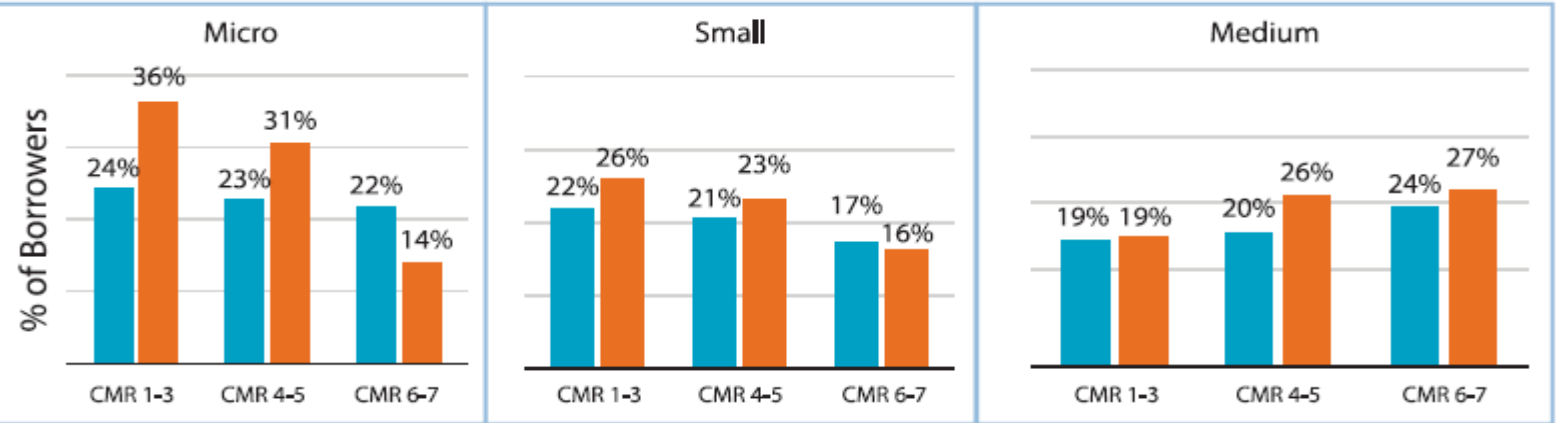
సెప్టెంబర్ -2019 నుండి సెప్టెంబర్ -2020 కాలంలో రుణగ్రహీతల రిస్క్ బకెట్ యొక్క మార్పును సెప్టెంబర్ -2018 నుండి సెప్టెంబర్ -2019 ఉన్న రిస్క్ బుక్స్ లో మార్పుతో పోల్చడం జరిగింది. మహమ్మారి వలన వచ్చిన ఆర్థిక మందం వలన రిస్క్ ర్యాంక్లు దిగజారడం జరిగింది. అయితే విధాన స్థాయి జోక్యాలు CMR 8-10 యొక్క డిఫాల్ట్ ర్యాంకులు మరింత క్షీణించకుండా నియంత్రించడంలో సహాయపడ్డాయి. CMR 1-3 లో ర్యాంకులలో ఉన్న తక్కువ రిస్క్ రుణగ్రహీతల CMR యొక్క డౌన్గ్రేడ్లు సెప్టెంబర్ 2018 నుండి సెప్టెంబర్ 2019 కాలంలో 24 శాతం ఉండగా, ఇది తరువాతి సంవత్సరం సెప్టెంబర్ 2019 నుండి సెప్టెంబర్ 2020 కాలంలో 36 శాతానికి పెరిగింది. ఇదే రకమైన ర్యాంకుల దిగజారణ ధోరణి CMR 4-5 ర్యాంకుల లో ఉన్న మధ్య తరహా రిస్క్ విభాగంలో గమనించబడింది మరియు ఈ డౌన్గ్రేడ్ సెప్టెంబర్ 2018 నుండి సెప్టెంబర్ 2019 కాలంలో 22 శాతం ఉండగా, ఒక సంవత్సరం తరువాత, అంటే సెప్టెంబర్, 2019 నుండి సెప్టెంబర్ 2020 కాలంలో, 29 శాతానికి కి పెరిగింది.

ఎగ్జిబిట్ 9: 2 సంవత్సరాల కాలంలో CMR డౌన్ గ్రేడ్ మరియు అప్ గ్రేడ్

అన్ని విభాగాల్లో CMR డౌన్ గ్రేడ్ లను మరింతగా పరిశీలిస్తే, గమనించదగిన విషయం ఏమిటంటే చిన్న మరియు మధ్యస్థ విభాగాలతో పోలిస్తే, ఆర్థిక మాంద్యం వలన సూక్ష్మ విభాగంలో CMR డౌన్ గ్రేడ్లు ఎక్కువగా పెరగినందున, ఈ విభాగం ఎక్కువగా ప్రభావితమైనది. సెప్టెంబర్ 2019 నుండి సెప్టెంబర్ 2020 కాలంలో, CMR 1-3 బకెట్లోని సూక్ష్మ విభాగంలో రుణగ్రహీతల CMR డౌన్ గ్రేడ్లు, పోయిన సంవత్సరం అదే కాలంలో ఉన్న 24 శాతం తో పోలిస్తే, 36 శాతం దగ్గర నిలిచింది.

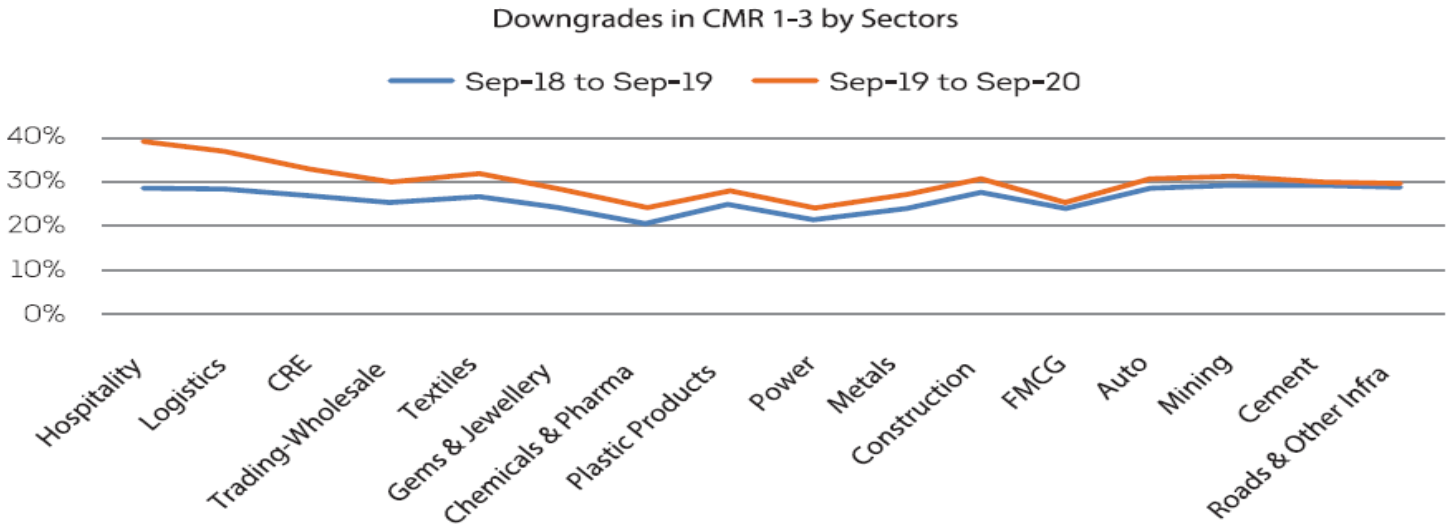
ఎగ్జిబిట్ 10: అన్ని విభాగాల్లో CMR డౌన్ గ్రేడ్లు

అన్ని రంగాలలోని CMR డౌన్ గ్రేడ్లపై అధ్యయనం ప్రకారం, సెప్టెంబర్ 2018 నుండి సెప్టెంబర్ 2019 కాలంతో పోల్చినప్పుడు, సెప్టెంబర్ 2019 నుండి సెప్టెంబర్ 2020 కాలంలో చాలా రంగాలలో ర్యాంక్ క్షీణత ఎక్కువగా ఉంది. కానీ, ఈ క్షీణత అత్యధికంగా ఆతిధ్యం, లాజిస్టిక్స్ మరియు వస్త్రాల వంటి వినియోగదారులు, ఎవరినైతే వినియోగదారులు అభీష్టానుసారం ఖర్చు పెట్టే రంగాలని అంటారో, ఆ రంగాలలో కనిపించింది. అవసరమైన రంగాలకు ఉదాహరణ కొరకు - ఆటో, మౌలిక సదుపాయాలు (infrastructure) మరియు FMCG (వేగంగా అమ్ముడుపోయే వినియోగదారుల వస్తువులు) వంటి రంగాలు మరియు వినియోగదారుల ముఖ్య అవసరాలు అందించే రంగాలలో ర్యాంకుల క్షీణత చాలా తక్కువగా నిలిచింది.

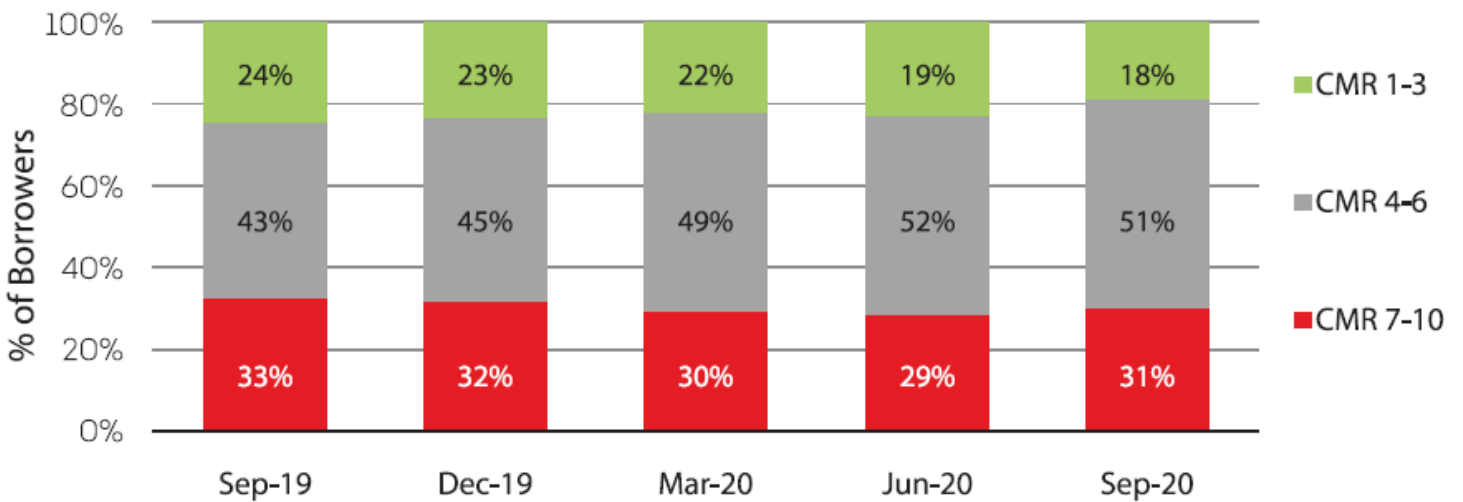
ఎగ్జిబిట్ 11: అన్ని రంగాలలో CMR డౌన్ గ్రేడ్లు²

వివిధ రంగాల ప్రకారం C 1 – C 3 ర్యాంకులలో డౌన్ గ్రేడ్లు

పర్యవసానంగా, మిడ్-రిస్క్ రుణగ్రహీతల సమూహం వేగంగా పెరిగింది. సెప్టెంబర్ - 2020 నాటికి, 51 శాతం రుణగ్రహీతలు CMR 4-6 పరిధిలో ఉండగా, సెప్టెంబర్ -2019 న 43 శాతం మాత్రమే ఉన్నారు. CMR 1-3 లో ఉన్న తక్కువ రిస్క్ సెగ్మెంట్ కారణంగా CMR 4-6 యొక్క మిడ్ రిస్క్ విభాగంలోకి మార్పు జరిగింది. అయినప్పటికీ, CMR 7-10 యొక్క అధిక-రిస్క్ విభాగం ఇప్పటికీ 31% వద్ద స్థిరంగా ఉంది.

ఎగ్జిబిట్ 12: CMR ప్రకారం MSME పోర్ట్ ఫోలియో పంపిణీ

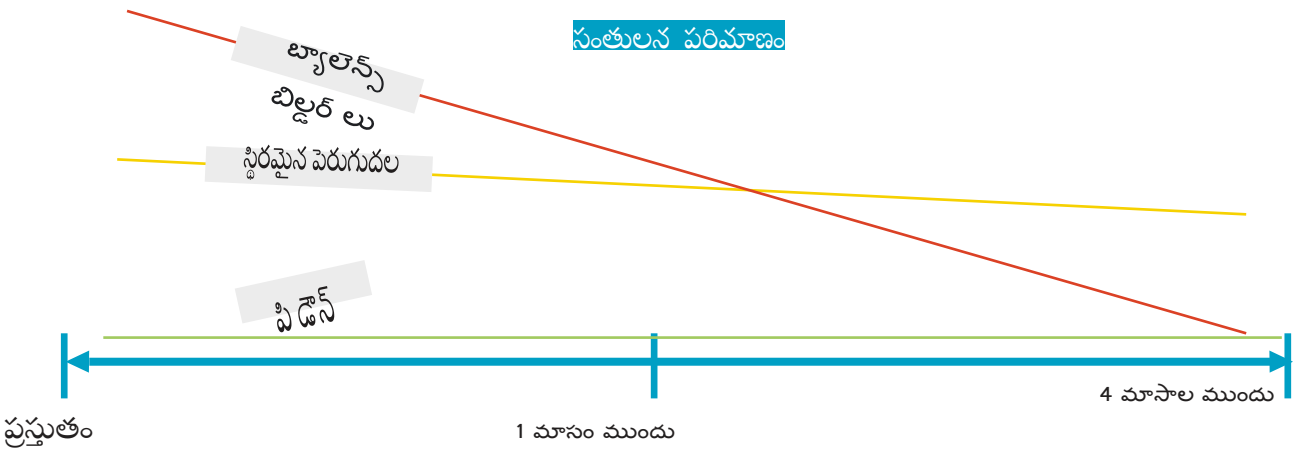
² ఆతిథ్య రంగం లో హోటళ్లు, రెస్టారెంట్లు, పర్యాటకం ఉన్నాయి; CRE అంటే వాణిజ్య రియల్ ఎస్టేట్, ఇది ప్రధానంగా వాణిజ్య ఆస్తులపై రుణాలు కలిగి ఉంటుంది. లోహాలలో బరన్, స్టీల్ మరియు నాన్ ఫెర్రస్ లోహాలు ఉన్నాయి; ఆటోలో ఆటో భాగాలు, వాటి తయారీ మరియు డీలర్ షిప్లు ఉన్నాయి

మంచి రుణగ్రహీతలను మరింత విభాగించడానికి ట్రెండెడ్ ఆల్లోరిథమ్

ఇటీవలి త్రైమాసికాల్లో క్రెడిట్ బ్యాలెన్స్ లలో వేగవంతమైన పెరుగుదల కనిపించింది - ముఖ్యంగా మీడియం రిస్క్ మరియు హై రిస్క్ విభాగాలలో. దీనివలన పోర్ట్ ఫోలియో పర్యవేక్షణ అవసరం మరింత బలపడింది. క్రెడిట్ విజన్ గుణాలను మరియు అల్గారిథమ్లను ఉపయోగించి నగదు క్రెడిట్ మరియు ఓవర్ డ్రాఫ్ట్ లోన్ వంటి క్రెడిట్ సౌకర్యాల కోసం 24 నెలల వ్యవధి లో ఉన్న క్రెడిట్ బ్యాలెన్స్ లో ధోరణిని విశ్లేషించారు. ఇది క్రెడిట్ బ్యూరో డేటాను మరింత విభజించడానికి వీలు కల్పిస్తుంది మరియు CMR తో కలిపి ఉపయోగించినప్పుడు, పదునైన రిస్క్ భేదాన్ని అందిస్తుంది. ఈ విశ్లేషణ యొక్క ప్రయోజనం కోసం క్రెడిట్ బ్యూరో బ్యాలెన్స్ మాగ్నిట్యూడ్ (BALMAG) వేరియబుల్ ని ఉపయోగించడం జరిగినది, మరియు, వీటిని క్రింది వర్గాలలో నిర్వచించవచ్చు:

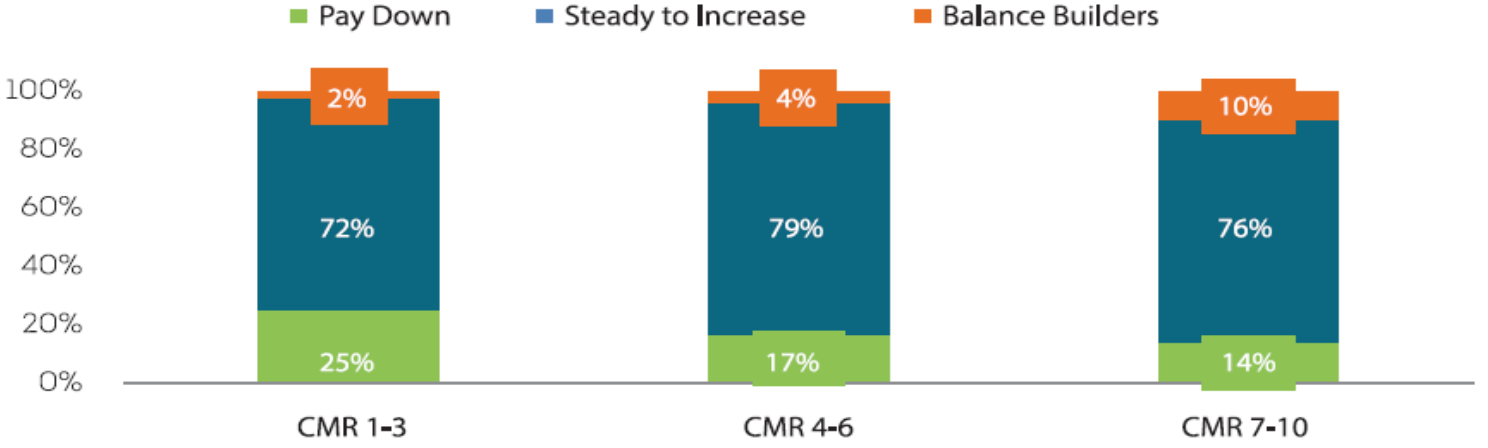
- బ్యాలెన్స్ పే డౌన్ యొక్క పరమాణు గత 2 సంవత్సరాలుగా బ్యాలెన్స్ లను తగ్గించే / చెల్లించే ధోరణిని ప్రదర్శించే సంస్థలను సూచిస్తుంది
- బ్యాలెన్స్ మార్పు యొక్క పరిమాణాన్ని స్థిరంగా పెంచడంలో, స్థిరమైన బ్యాలెన్స్ ధోరణిని లేదా మార్జినల్ పెరుగుదల ధోరణిని ప్రదర్శించే సంస్థలు కూడా కలిపి ఉంటాయి.
- బ్యాలెన్స్ బిల్లు - ఇవి బ్యాలెన్స్ లలో స్థిరమైన ధోరణి పెరుగుదలను ప్రదర్శించే సంస్థలు

ఎగ్జిబిట్ 13: BALMAG ఆధారంగా సంస్థల వర్గీకరణ

పే డౌన్, స్థిరమైన పెరుగుదల మరియు బ్యాలెన్స్ బిల్లు యొక్క నిష్పత్తి సెప్టెంబర్, 2020 నాటికి 19 శాతం, 76 శాతం మరియు 5 శాతం దగ్గర నిలిచింది. బ్యాలెన్స్ బిల్లు యొక్క వాటా 10 శాతం దగ్గర నిలిచింది, ఇది CMR 7-10 రిస్క్ విభాగంలో అత్యధికం మరియు CMR 1-3 విభాగంలో అత్యల్పం.

ఎగ్జిబిట్ 14: CMR ద్వారా BALMAG సెగ్మెంట్ వితరణ

MSME సంస్థల యొక్క CMR మరియు BALMAG (బ్యాలెన్స్ మాగ్నిట్యూడ్) మ్యాప్ చేసి బ్యాడ్ రేటు గమనించబడుతుంది. రాబోయే 12 నెలల్లో తిరిగి చెల్లించవలసిన రుణాలని గమనించి, ఏ రుణాలైతే 90+ రోజులు దాటిన తరువాత కూడా చెల్లించబడలేదో వాటిని బ్యాడ్ రేటుగా నిర్వచిస్తారు. BALMAG ను రిస్క్ బిన్నత్యాన్ని ఒకటిగా ఉపయోగించడం ద్వారా, మనం అదే రిస్క్ బకెట్లో మంచి రుణగ్రహీతలను కనుగొనవచ్చు. మీడియం రిస్క్ MSME లకు (CMR 4-6), పే డౌన్ సెగ్మెంట్లోని సంస్థలు 8% డిఫాల్ట్ (సమయానికి చెల్లించలేకపోయిన రుణాలు) రేటుకు సహేతుకంగా స్థిరంగా ఉన్నాయి. అదే రిస్క్ విభాగంలో, బ్యాలెన్స్ బిల్లర్లు 24% బ్యాడ్ రేటును చూపిస్తున్నాయు మరియు ఇది పే డౌన్ రుణగ్రహీతల బ్యాడ్ రేటు కంటే 3 సార్లు ఎక్కువ. ఇందువలన CMR 4-6 విభాగంలోని రుణగ్రహీతలను కూడా తక్కువ రిస్క్ రుణగ్రహీతలలా ఎంపిక చేయడానికి అనుమతిస్తుంది. CMR 7-10 విభాగంలో కూడా ఇలాంటి ధోరణిని గమనించవచ్చు, ఇక్కడ BALMAG, పే డౌన్ కు 62 శాతం మరియు బ్యాలెన్స్ బిల్లర్లకు 83 శాతం వరకు రిస్క్ భేదాన్ని గుర్తించ గలదు.

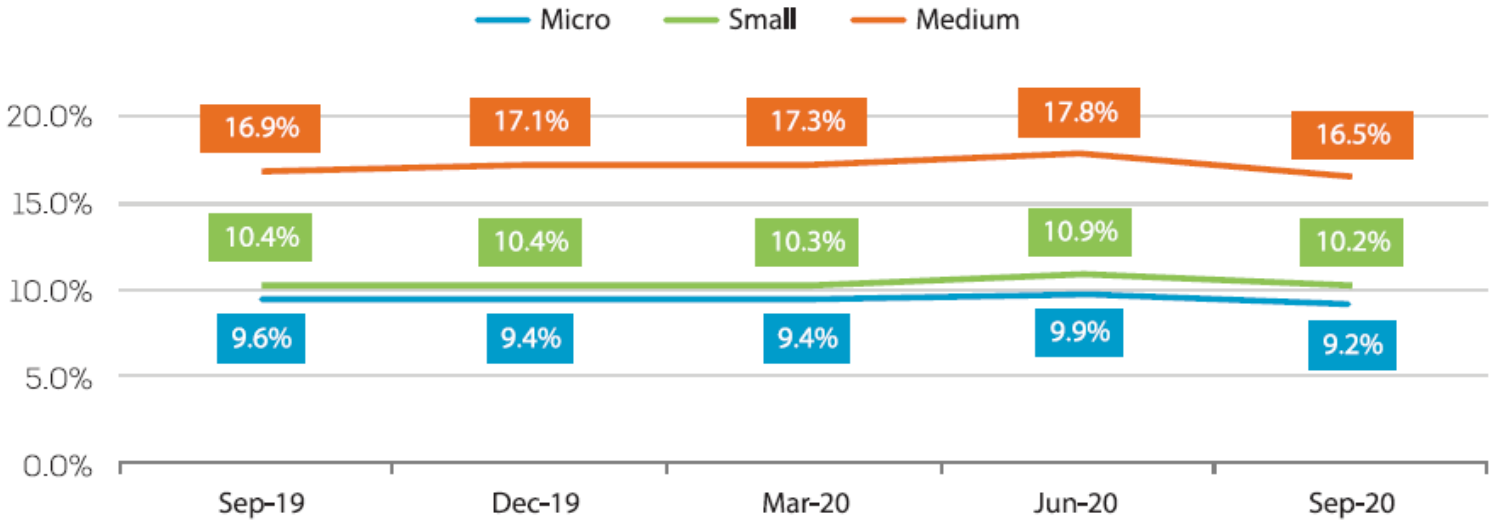
ఎగ్జిబిట్ 15: CMR బ్యాడ్ రేటు

BALMAG	CIBIL MSME Rank (CMR)			Overall
	CMR 1-3	CMR 4-6	CMR 7-10	
Pay Down	3%	8%	62%	16%
Steady to Increase	3%	13%	73%	23%
Balance Builders	6%	24%	83%	43%
Overall	3%	12%	73%	23%

క్రెడిట్విజన్ (CreditVision) గుణాలు మరియు అల్లోరిథంలు సిబిల్ MSME ర్యాంక్పై అదనపు అంతర్దృష్టిని అందిస్తాయి మరియు రుణగ్రహీతల యొక్క వివిధ కోణాలను మరింత లోతుగా గమనించడానికి రుణదాతలకు వీలు కలిపిస్తుంది. దీని వలన రుణదాతలకు CMR అనుకూలంగా విధానాలను రూపొందించడానికి వీలు కలుగుతుంది.

MSME రుణాలలో మొత్తం NPA రేటు జూన్ 20 వరకు స్థిరంగా నిలిచింది మరియు సెప్టెంబర్ 20 లో అన్ని ఉప విభాగాలలో తగ్గింది. MSME ఉప విభాగాలలో, పెద్ద టికెట్ పరిమాణాలతో ఉప-విభాగాలకు NPA రేట్లు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. ECLGS క్రెడిట్ సరఫరా వలన అన్ని ఉప-విభాగాలలో NPA రేట్లు తగ్గాయి. మార్గదర్శకాలు వెలువడినప్పుడు NPA రేట్లు మారే అవకాశం ఉంది.

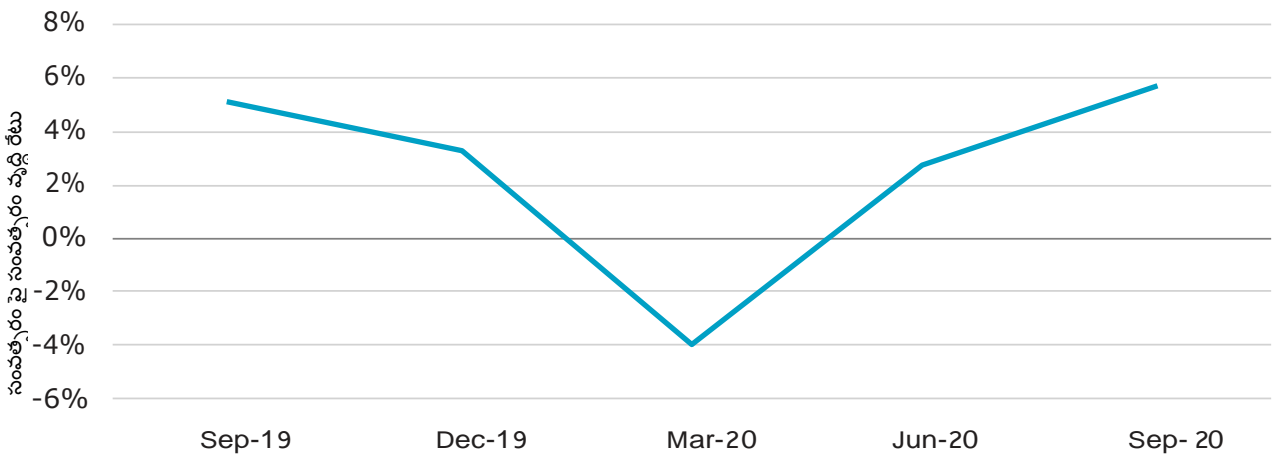
ఎగ్జిబిట్ 16: విభాగం వారీగా NPA రేటు

రుణదాతల విభిన్న పథకాల్లో మరియు విధానాలలో మార్పులు

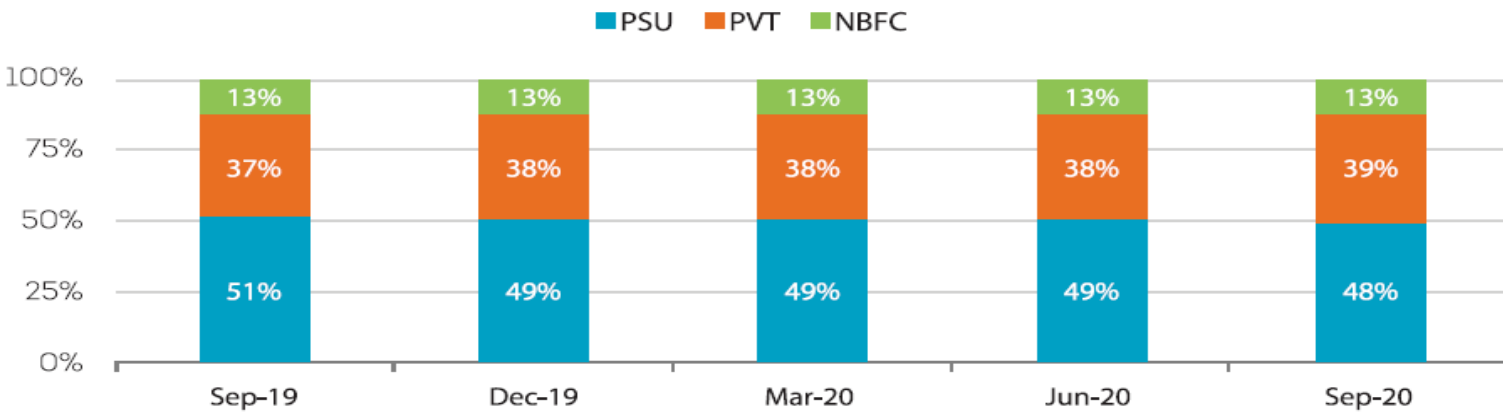
మహమ్మారి ప్రారంభంలో రుణాలు బాగా క్షీణించినప్పటికీ, రుణదాతలు తదనంతరం MSME రుణాల అవసరంలో ఉన్న అవకాశాలను స్వాధీనం చేసుకున్నారు. సంవత్సరం పై సంవత్సరం వృద్ధిలో క్రెడిట్ బకాయిలు మందగించాయు మరియు క్రెడిట్ వృద్ధి డిసెంబర్ 19 లో 3.3% కు తగ్గగా, ఇది మార్చి 20 లో నాటికి మరింత తగ్గి 3.9%. దగ్గర నిలిచింది. ఇక్కడ గమనించవలసిన విషయం ఏమిటంటే ECLGS పథకం వలన మరియు ఈ పథకాన్ని త్వరగా స్వీకరించిన రుణదాతల మద్దతుతో, రుణాల వితరణ బలంగా పుంజుకుంది. సంవత్సరం పై సంవత్సరం వృద్ధిని గమనిస్తే MSME క్రెడిట్ బకాయిలు జూన్ 20 లో 3.3 శాతానికి మరియు సెప్టెంబర్ 20 లో 5.7 శాతానికి పెరిగింది.

ఎగ్జిబిట్ 17: సంవత్సరం పై సంవత్సరం వృద్ధిలో MSME రుణాల సొమ్ము ప్రకారం పోర్ట్ ఫోలియో వృద్ధి

బ్యాంక్స్ పరంగా మార్కెట్ వాటా గణనీయంగా మారలేదు. అయితే రుణదాతలు ఇటీవల మార్కెట్ మార్పులకి భిన్నంగా స్పందిస్తున్నారు.

ఎగ్జిబిట్ 18: అన్ని రుణదాతలలో అనుకూల వాటా

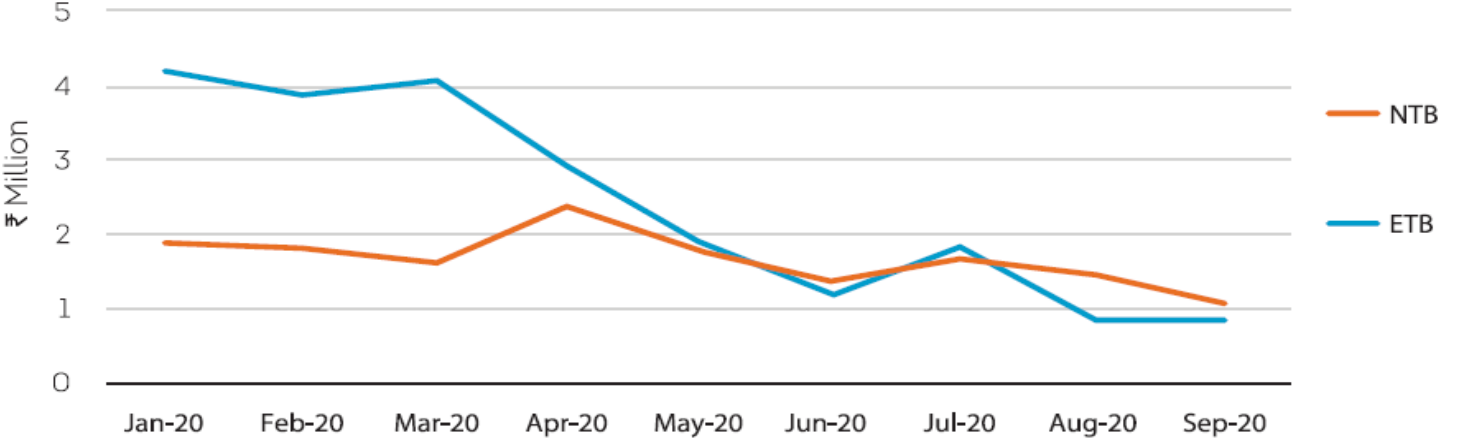
PSU - ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలు PVT - వ్యక్తిగత సంస్థలు NBFC - నాన్ బ్యాంకింగ్ ఆర్థిక సంస్థలు

*మార్కెట్ వాటా విశ్లేషణలో మినహాయించబడిన ఇతర రుణదాతలు

రుణాల సగటు టీకెట్ పరిమాణంలో మార్పు

ECLGS యొక్క 20 శాతం పరిమితి ప్రోత్సాహం వలన సగటు రుణ పరిమాణం ప్రస్తుతం ఉన్న రుణగ్రహీతలలో మరియు కొత్త రుణగ్రహీతలలో కూడా తగ్గింది. ETB (Existing to Bank) సెగ్మెంట్ లో సగటు రుణ పరిమాణం జనవరి 2020 లో రూ. 40 లక్షల నుండి సెప్టెంబర్ 20 లో రూ. 10 లక్షలకు పడిపోయింది. ఈ డ్రాప్ విస్తృతంగా ECLGS యొక్క 20 శాతం పరిమితికి అనుగుణంగా ఉంది. NTB (New to Bank) సెగ్మెంట్ లో సగటు రుణ పరిమాణాలు కూడా జనవరి 2020 లో రూ. 18 లక్షల నుండి సెప్టెంబర్ 2020 లో కేవలం రూ. 10 లక్షలకు తగ్గాయి.

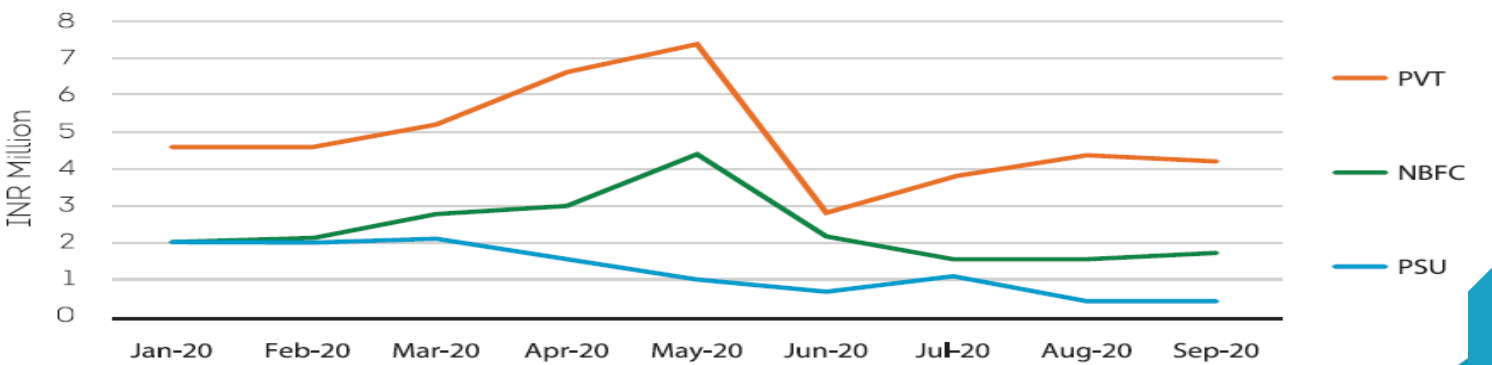
ఎగ్జిబిట్ 19: రుణగ్రహీతల రకం ప్రకారం సగటు రుణ పరిమాణం

NTB – New to bank (బ్యాంకులలో కొత్తగా రుణాలు తీసుకున్న ఋణగ్రహీతలు) – ETB – Existing to Bank (బ్యాంకులలో ముందునుంచే రుణాలు తీసుకున్న ఋణగ్రహీతలు)

రుణదాతలు రుణాలు ఇచ్చే ప్రవృత్తిలో ఈ మార్పు అన్ని రుణదాతలలో గమనించబడింది, అనగా అన్ని రుణదాత సమూహాలలో MSME రుణ మూలాల సగటు టీకెట్ పరిమాణం తగ్గింది. ప్రైవేట్ బ్యాంకులు మరియు ఎన్బిఎఫ్సీలు క్రమంగా కోవిడ్ 19 ముందున్న సగటు టీకెట్ పరిమాణాలకు తిరిగి వస్తున్నప్పటికీ, ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకులు తక్కువ టీకెట్ పరిమాణాలను కొనసాగిస్తున్నాయి

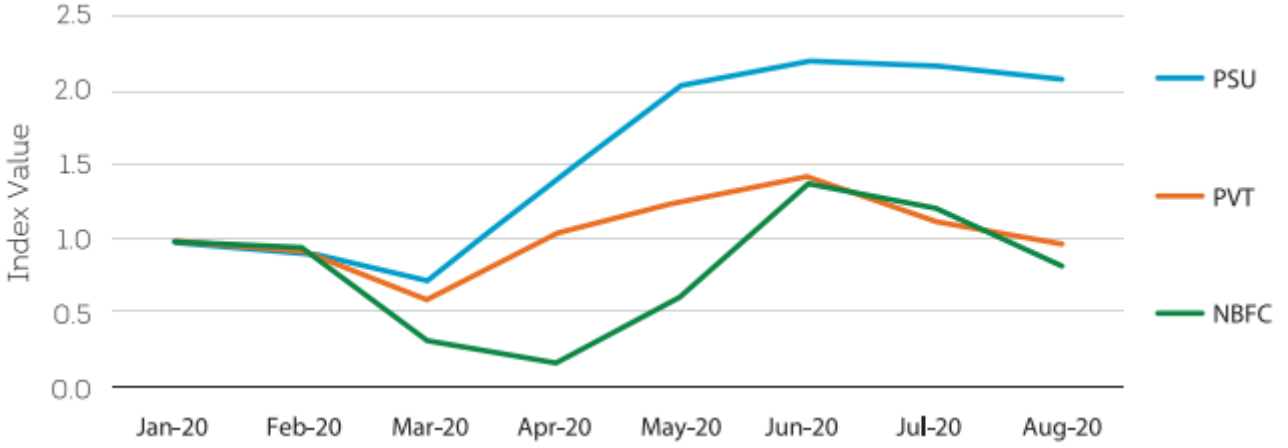
ఎగ్జిబిట్ 20: రుణదాతల రకం ప్రకారం సగటు టీకెట్ పరిమాణం

రుణాల ఆమోద రేట్లు అన్ని రుణదాతల సముదాయంలో పెరిగాయి

ECLGS యొక్క 100% క్రెడిట్ గ్యారెంటీ మద్దతుతో అన్ని రుణదాతలలో ఆమోదం రేట్లు పెరిగాయి. జూన్ 2020లో ప్రైవేటు బ్యాంకులు మరియు ఎన్బిఎఫ్సీలు రుణ ఆమోద రేట్లు ముందులో పెరిగి, క్రమంగా కోవిడ్ -19 ముందున్న కాలం స్థాయిలకు తిరిగి వస్తున్నప్పటికీ, ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకులు తమ కోవిడ్ -19 ముందు కాలం స్థాయిల ఆమోద రేట్ల కంటే 2 రేట్లు అధికంగా ఉన్నాయి.

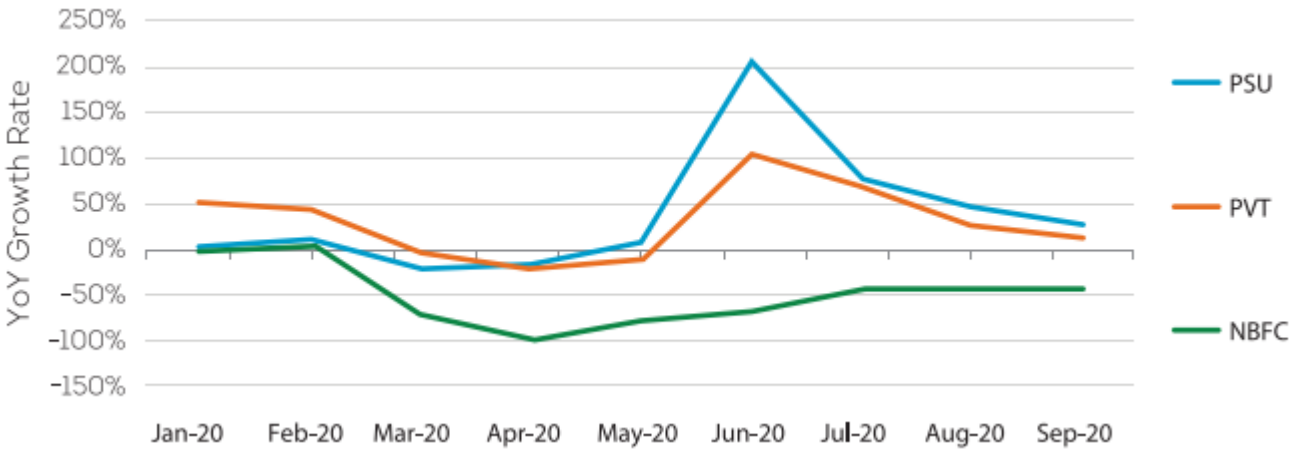
ఎగ్జిబిట్ 21: రుణదాతల రకం ప్రకారం ఆమోదం రేటు సూచిక

PSU – ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలు PVT – వ్యక్తిగత సంస్థలు NBFC – నాన్ బ్యాంకింగ్ ఆర్థిక సంస్థలు

ఫలితంగా, ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకులు MSME రుణ మూలాల్లో ముందడుగు వేశాయి. ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకులు దగ్గర దగ్గర 20 శాతం మరియు ప్రైవేట్ బ్యాంకులు సంవత్సరం పై సంవత్సరం వృద్ధిలో జనవరి / ఫిబ్రవరి 20 కి 50 శాతం వృద్ధిని కలిగి ఉన్నాయి. ఏప్రిల్ 2020 నుండి ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకులు నెలవారీ MSME రుణాల మూలాల్లో ఉత్తమ స్థానాన్ని తీసుకున్నాయి

ఎగ్జిబిట్ 22: రుణమూలాల బ్యాలెన్స్ లలో రుణదాత రకం ప్రకారం సంవత్సరం పై సంవత్సరం వృద్ధి

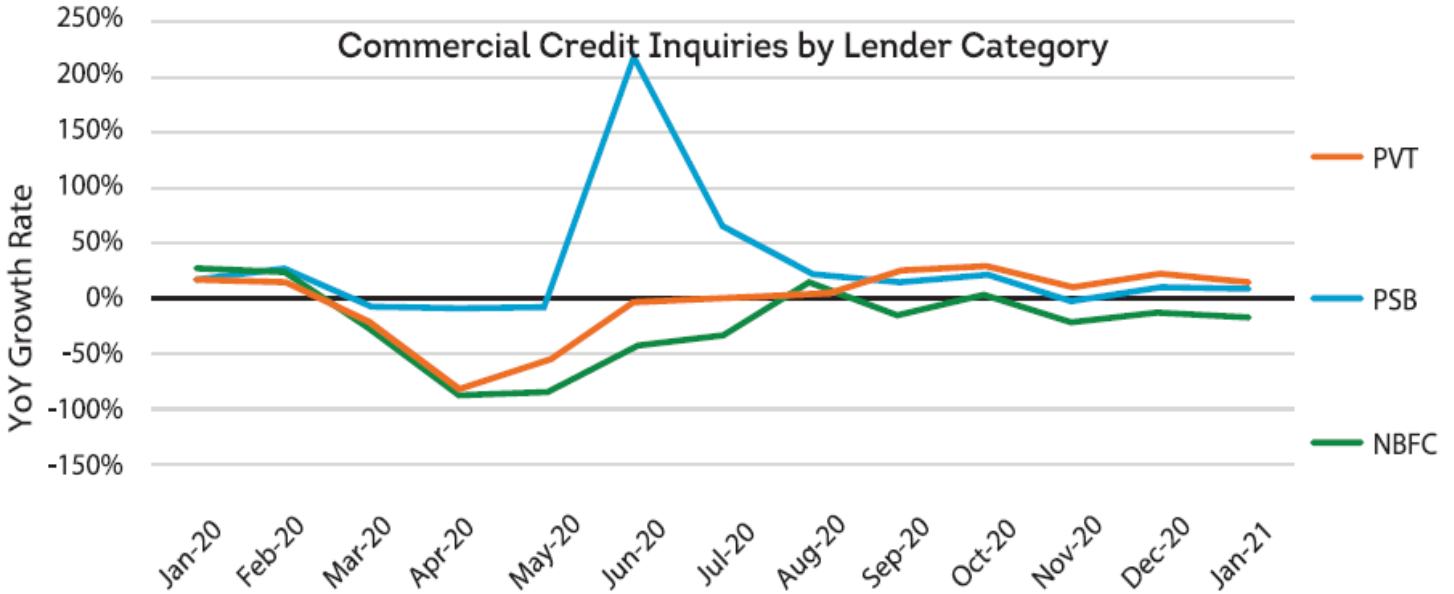

PSU – ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలు PVT – వ్యక్తిగత సంస్థలు NBFC – నాన్ బ్యాంకింగ్ ఆర్థిక సంస్థలు

³ ఈ విశ్లేషణలో రుణదాత చేసిన రుణ విచారణ 60 రోజుల్లో రుణ ఆమోదనగా రూపొందిస్తే, ఆ రుణాలు MSME ఆమోదించబడిన రుణాలుగా పరిగణించబడ్డాయి.

క్రెడిట్ ఎంక్వైరీల నుండి వెలువడిన ప్రారంభ సంకేతాలు ప్రైవేట్ బ్యాంకులు MSME రుణాలలో అధిక్యాన్ని తిరిగి పొందాయని చూపించినప్పటికీ, సంవత్సరం పై సంవత్సరం వృద్ధిలో డిసెంబర్, 2020 కి వారి క్రెడిట్ ఎంక్వైరీలు, అదే నెలలో ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకులకు ఉన్న వృద్ధి 9 శాతం తో పోలిస్తే, 22 శాతం పెరిగాయి.

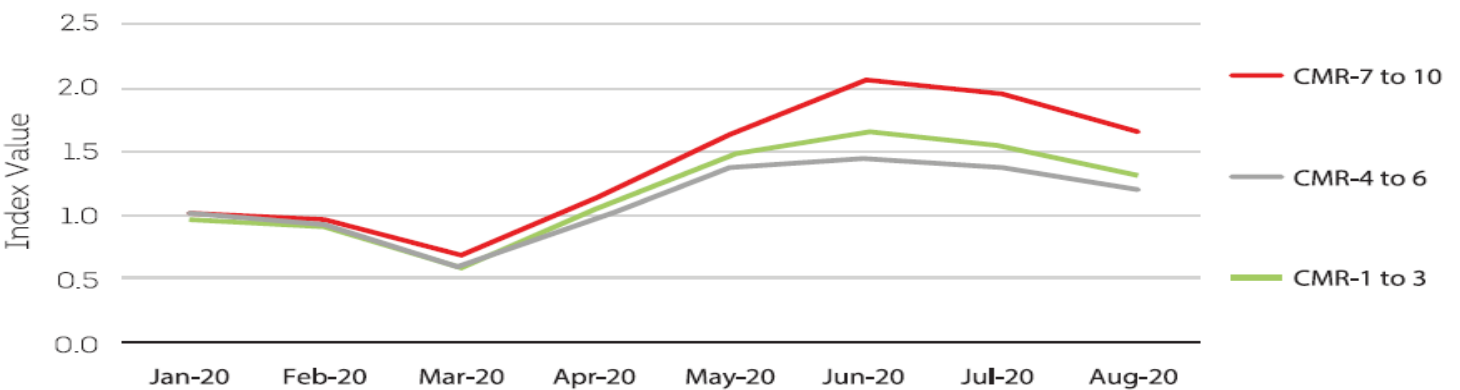
ఎగ్జిబిట్ 23: రుణదాత వర్గం ప్రకారం వాణిజ్య క్రెడిట్ విచారణ యొక్క సంవత్సరం పై సంవత్సరం వృద్ధి రేటు

PSU - ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలు PVT - వ్యక్తిగత సంస్థలు NBFC - నాన్ బ్యాంకింగ్ ఆర్థిక సంస్థలు

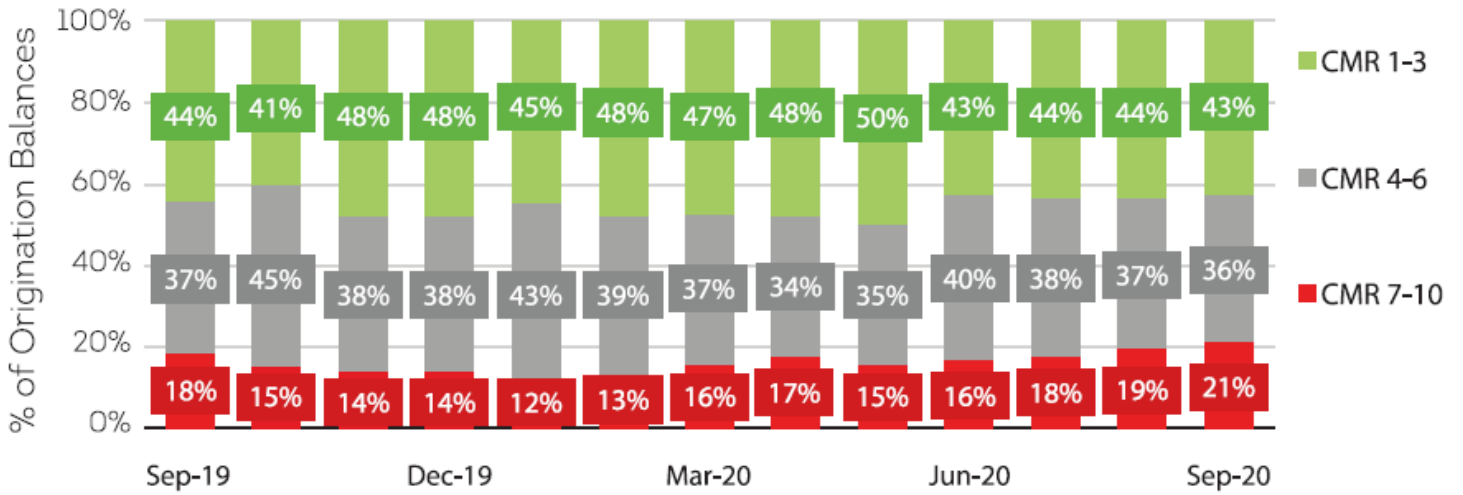
అధిక ఆమోద రేట్ల యొక్క అత్యధిక లబ్ధిదారులు CMR-7 నుండి 10 వరకు ఉన్న అధిక రిస్క్ సెగ్మెంట్ MSME లు. వారి ఆమోదం రేట్లు జూన్ 20 లో కోవిడ్ -19 ముందున్న స్థాయి కన్నా 2 రేట్లు పెరిగాయి. అప్పటి నుండి, ఆమోదం రేట్లు తగ్గినా, ఇంకా COVID-19 ముందున్న స్థాయిల కంటే ఎక్కువగా నడుస్తున్నాయి.

ఎగ్జిబిట్ 24: రిస్క్ ఆమోదం ప్రకారం ఆమోద రేటు సూచిక

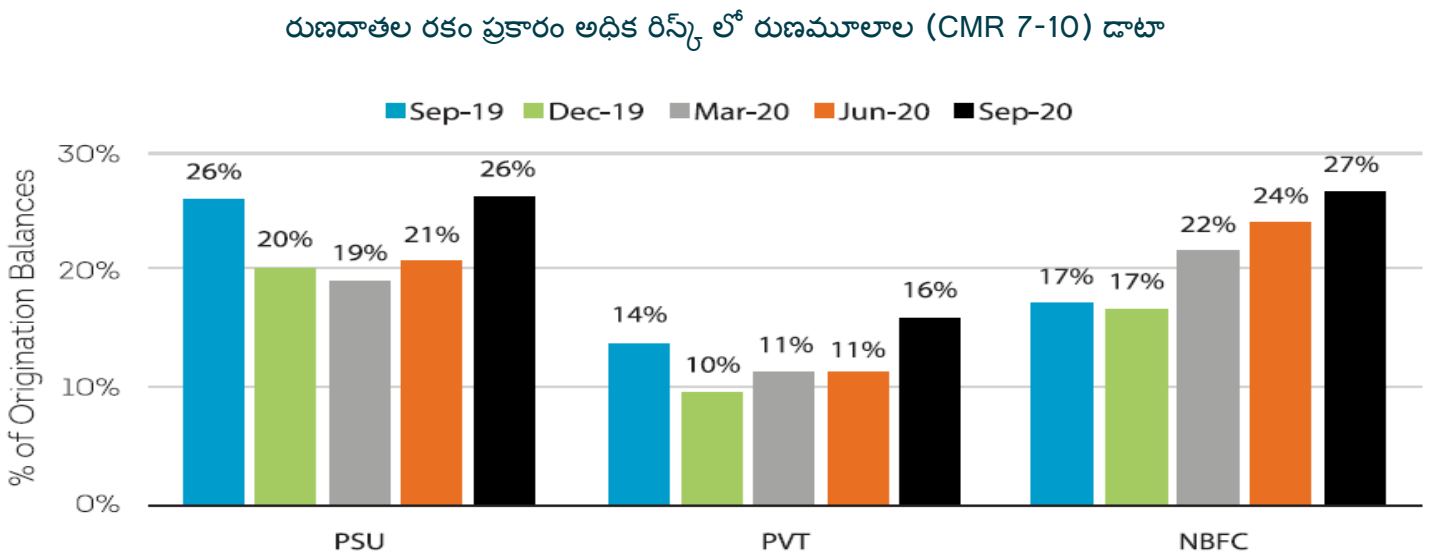
తత్పలితంగా, మహమ్మారి గరిష్ట సమయంలో తాత్కాలిక స్కేలింగ్ ఉన్నప్పటికీ, రిస్క్ తీసుకునే శక్తి మహమ్మారి ముందున్న స్థాయికి తిరిగి వచ్చింది. CMR పంచుకున్న రుణ మూలాల సమాచార ప్రకారం, మహమ్మారి యొక్క ప్రారంభ కాలంలో అధిక రిస్క్ సెగ్మెంట్ CMR 7-10 లో రుణ మూలాల వాటా పడిపోయింది మరియు తక్కువ రిస్క్ సెగ్మెంట్ CMR 1-3లో పెరిగింది కనిపిస్తుంది. కానీ, ఇప్పుడు CMR పంచుకున్న రుణ మూలాల సమాచారం ప్రకారం రుణ పంపిణీ కోవిడ్ -19 ముందున్న స్థాయిల మాదిరిగానే ఉంది.

ఎగ్జిబిట్ 25: CMR ప్రకారం MSME లలో రుణమూలాల పంపిణీ

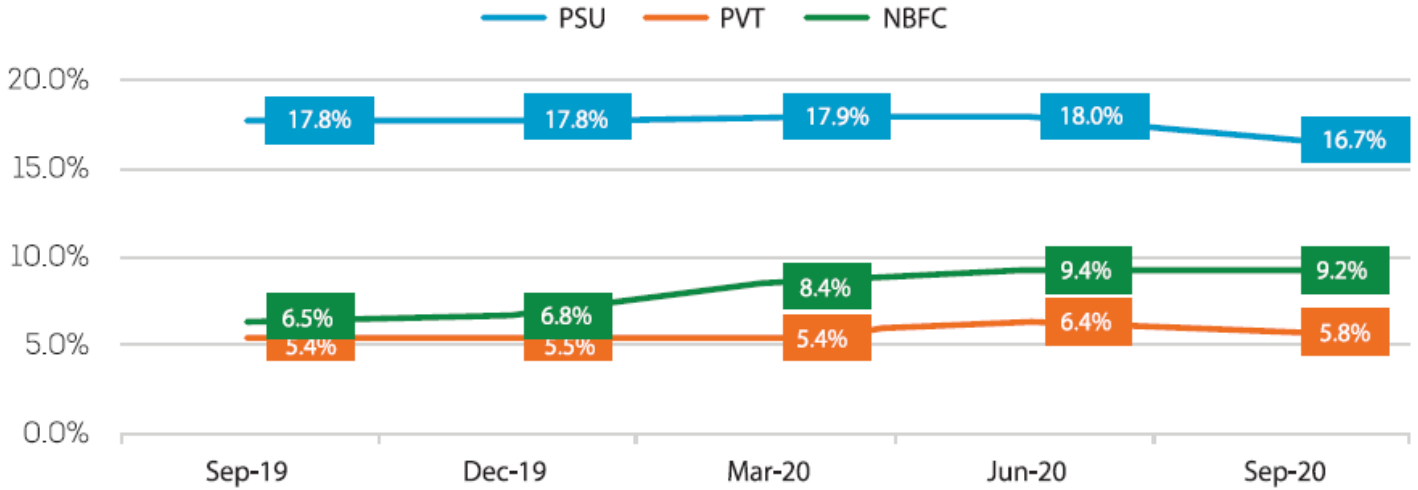
ఫ్రావేటు బ్యాంకులు మరియు ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకులు మొదట్లో రిస్క్ కఠినతరం చేసిన తరువాత ఇప్పుడు మునుపటిలాగే రిస్క్ తీసుకునే స్థాయికి తిరిగి వచ్చాయి. ఏదేమైనా, వడ్డీ రేటు మధ్యవర్తిత్వం విస్తరించడం వల్ల, ఎన్బిఎఫ్సెలు తమ రిస్క్ తీసుకునే స్థాయిని విస్తరిస్తున్నట్లు కనిపిస్తున్నాయి.

ఎగ్జిబిట్ 26: రుణదాతల రకం ప్రకారం అధిక రిస్క్ లో రుణమూలాల (CMR 7-10) డాటా

జూన్ 2020 తో పోలిస్తే సెప్టెంబర్ 2020 లో MSME విభాగంలో NPA రేట్లు, NBFCలలో తప్పించి, అన్ని రుణదాతలలో తగ్గాయి. ప్రైవేట్ బ్యాంకుల NPA రేట్లు జూన్ 2020 లో 6.4 శాతం నుండి సెప్టెంబర్ 20 లో 5.8 శాతానికి తగ్గాయి. ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకుల NPA రేట్లు జూన్ 2020 లో 18 శాతం నుండి సెప్టెంబర్ 2020 లో 16.7 శాతానికి తగ్గాయి. కానీ, NBFCలలో NPA రేట్లు జూన్ 2020 నుండి సెప్టెంబర్ 2020 వరకు ఇంచుమించు ఒకే స్థాయిలో నిలబడ్డాయి. NBFC NPA రేట్లు గణనీయంగా పెరగడానికి ఒక కారణం MSMEల క్రెడిట్ వృద్ధిలో NBFCల మందగింపు.

ఎగ్జిబిట్ 27: రుణదాతల రకం ప్రకారం MSME విభాగంలో NPA రేట్లు

PSU – ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలు PVT – వ్యక్తిగత సంస్థలు NBFC – నాన్ బ్యాంకింగ్ ఆర్థిక సంస్థలు

ముగింపు

MSME రంగం 2020 సంవత్సరంలో చాలా ఎగుదిగుడులు చూసింది. కోవిడ్-19 వ్యాపార కార్యకలాపాలను ప్రభావితం చేయగా, ప్రభుత్వం మరియు RBI నుండి గట్టి స్పందన వృద్ధికి తోడ్పడింది. 2020 సంవత్సరంలో ఏడాదికి వచ్చే ఆదాయం ప్రకారం MSMEలకి కొత్త నిర్వచనం అందించడం, ECLGSను ప్రారంభించడం, రుణాలను తిరిగి చెల్లించడంలో తాత్కాలిక నిషేధం, పునర్నిర్మాణం, ఒత్తిడికి గురైన MSME లకి పథకం మరియు ప్రస్తుత ఖాతా ప్రారంభ మార్గదర్శకాలలో మార్పులు, చేయడం జరిగింది. మనం 2021 లో పురోగమిస్తున్నప్పుడు, ఇది ఇక్కడి నుండి పూర్తిగా కొత్త ప్రయాణానికి నాంది పలికింది. MSME రుణాల కి ఈ ద్రవ్యోల్బణ సమయంలో, MSME రుణాల యొక్క భవిష్యత్తు మార్గాన్ని నిర్వచించే కొన్ని సంకేతాలు:

- ECLGS లో ఆత్మనిర్భర చొరవ మద్దతు వలన క్రెడిట్ డిమాండ్ మహమ్మారి ముందున్న స్థాయిలలో తిరిగి ప్రారంభమైంది. ECLGS లో 100 శాతం క్రెడిట్ గ్యారెంటీ నేపథ్యంలో ఎంఎస్ఎంఇలకు రుణాలు ఇవ్వడం ద్వారా ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకులు మహమ్మారి సమయంలో ముందస్తు ప్రయోజనం పొందాయి. ECLGS యొక్క పరిణామం కారణంగా 2020 ETB (ప్రస్తుతం బ్యాంకులలో రుణాలు ఉన్న రుణదాతల వర్గం) విభాగంలో క్రెడిట్ ఉమ్మడిగా ప్రవేశించింది. తక్కువ కఠినమైన మరియు చిన్న చిన్న లాక్డౌన్ల కారణంగా, మెట్రోయేతర ప్రాంతాలు క్రెడిట్ యొక్క పునరుజ్జీవనానికి దారితీస్తున్నాయి
- రిస్క్ బిల్డ్-అప్ సంకేతాలు CMR లో అధిక డౌన్స్ట్రీమ్ రూపంలో వెలువడుతున్నాయి. వృద్ధి పిరిమిడ్ దిగువలో MSME విభాగంలో మరియు వినియోగదారుల అభీష్టానుసారం ఖర్చు చేసే రంగాలలో డౌన్ గ్రేడ్లు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. NPA రేట్లు ఇప్పటికీ అదే స్థాయిలో ఉన్నప్పటికీ, మార్గదర్శకాలు వెలువడినప్పుడు మార్పుకు లోబడవచ్చు.
- MSME రేఖాసూచన దృశ్యం మరియు రుణ గమనాత్మక శక్తులు మారాయి. సగటు రుణ పరిమాణం ETB (ప్రస్తుతం బ్యాంకులలో రుణాలు ఉన్న రుణదాతల వర్గం) విభాగానికి మాత్రమే కాకుండా, NTB (బ్యాంకులలో కొత్తగా రుణ ఖాతాన్ని ప్రారంభించిన రుణగ్రహీతలు) విభాగానికి కూడా తగ్గింది. క్రెడిట్ మార్కెట్ అంతటా ఆమోదం రేట్లు పెరిగాయి మరియు, అతిపెద్ద లబ్ధిదారులు అధిక-రిస్క్ MSMEలు. ప్రైవేట్ బ్యాంకులు మరియు ఎన్బిఎఫ్సీలు కోవిడ్ కాలం ముందున్న ఆమోదం రేట్లకు తిరిగి వస్తున్నాయి, ప్రభుత్వ రంగా బ్యాంకులు వారి కోవిడ్ కాలం ముందు స్థాయిలతో పోలిస్తే ఆమోదం రేట్లు 2 మార్లు అధికంగా కొనసాగుతున్నాయి. రిస్క్ తీసుకునే సామర్థ్యం సాధారణ స్థాయికి తిరిగి ప్రారంభమైంది. అయితే, NBFC లు ఎక్కువ నష్టాన్ని స్వీకరిస్తున్నాయి

నిరాకరణ

ఈ MSME పల్స్ రిపోర్ట్ (రిపోర్ట్) ను ట్రాన్సుయూనియన్ సిబిల్ లిమిటెడ్ (TU CIBIL) తయారు చేస్తుంది. ఈ నివేదికను ప్రాప్యత చేయడం మరియు ఉపయోగించడం ద్వారా వినియోగదారులు ఈ నిరాకరణకు లోబడి ఉంటారు. ఈ నివేదిక TU CIBIL తో సభ్యులుగా ఉన్న క్రెడిట్ సంస్థలచే అందించబడిన సమాచార సేకరణపై ఆధారపడి ఉంటుంది. నివేదికను తయారు చేయడంలో TU CIBIL సహేతుకమైన శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నప్పటికీ, క్రెడిట్ సంస్థలు సమర్పించిన సరికాని లేదా సరిపోని సమాచారం వల్ల కలిగే ఖచ్చితత్వం, లోపాలు మరియు / లేదా లోపాలకు TU CIBIL బాధ్యత వహించదు. ఇంకా, TU CIBIL నివేదికలోని సమాచారం యొక్క సమర్థత లేదా పరిపూర్ణతకు హామీ ఇవ్వదు మరియు / లేదా ఏదైనా నిర్దిష్ట ప్రయోజనం కోసం దాని అనుకూలతకు హామీ ఇవ్వదు లేదా నివేదికపై ఏదైనా ప్రాప్యత లేదా ఆధారపడటానికి TU CIBIL బాధ్యత వహించదు, మరియు TU CIBIL అటువంటి బాధ్యతలన్నింటినీ స్పష్టంగా నిరాకరిస్తుంది. ఈ నివేదిక ఏదైనా అప్లికేషన్, లేదా దాని ఉత్పత్తిని తిరస్కరించడానికి / తిరస్కరించడానికి లేదా అంగీకరించడానికి సిఫారసు కాదు. ఈ నివేదిక ఈ ఈ విషయాలకి ఉపయోగించకూడదు - (i) రుణం ఇవ్వడానికి లేదా రుణం ఇవ్వకుండా ఉండడానికి (ii) సంబంధిత వ్యక్తి / సంస్థతో ఏదైనా ఆర్థిక లావాదేవీల్లోకి ప్రవేశించాలి లేదా ప్రవేశించకూడదు. నివేదికలో ఉన్న సమాచారం సలహాలను కలిగి ఉండదు మరియు ఈ నివేదికలో ఉన్న సమాచారం ఆధారంగా ఏదైనా నిర్ణయాలు తీసుకునే ముందు వినియోగదారులు తమ అభిప్రాయంలో వివేకం ఉన్న అన్ని అవసరమైన విశ్లేషణలను నిర్వహించాలి. నివేదిక యొక్క ఉపయోగం క్రెడిట్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీస్ (రెగ్యులేషన్) చట్టం, 2005, క్రెడిట్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీస్ రెగ్యులేషన్, 2006, క్రెడిట్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీస్ రూల్స్, 2006 లోని నిబంధనల ద్వారా నిర్వహించబడుతుంది. ముందస్తు ఆమోదాలు లేకుండా నివేదికలో ఏ భాగాన్ని కాపీ చేయకూడదు, పంపిణీ చేయకూడదు మరియు ప్రచురించకూడదు.

గమనిక : ఈ తెలుగు అనువాదంలో ఏదైనా అస్పష్టత / వ్యత్యాసం ఉంటే, ఇంగ్లీష్ / హిందీ ఎడిషన్ సందర్భించండి. ఇంగ్లీష్ / హిందీ వెర్షన్లోని సంబంధిత కంటెంట్ / సందర్భం ప్రబలంగా ఉంటుంది.
Note-In case of any ambiguity/discrepancy in the translated contents in vernacular (vis a vis English / Hindi edition), the respective content/context in English / Hindi version will prevail.

TransUnion CIBIL

TransUnion CIBIL Limited
[Formerly: Credit Information Bureau (India) Limited]
CIN: U72300MH2000PLC128359

P: 6638 4600
F: 6638 4666
W: transunioncibil.com

One Indiabulls Centre, Tower 2A, 19th Floor,
Senapati Bapat Marg, Elphinstone Road,
Mumbai - 400 013.